

*MASTER
NEGATIVE
NO. 92-80467-25*

MICROFILMED 1991

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
“Foundations of Western Civilization Preservation Project”

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States -- Title 17, United States Code -- concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material...

Columbia University Library reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

SACHS, ADOLPH

TITLE:

DE DIGAMMO EIUSQUE...

PLACE:

BEROLINI

DATE:

[1856]

Master Negative #

92-80467-25

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88HD
Z7

Sachs, Adolph, 1833-

De digamno eiusque usu apud Homerum et Hesiodum
capita VI. Dissertatio inauguralis quam ... pub-
lice defendet auctor Adolphus Sachs ... Berol-
ini, Schade, [1856],
61 p. 22 cm.

Thesis, Berlin, 1856.

366897

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm

REDUCTION RATIO: 11X

IMAGE PLACEMENT: IA (IA) IB IIB

DATE FILMED: 2-28-92

INITIALS MARGE

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

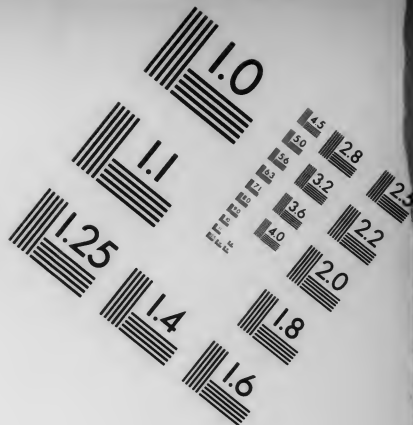
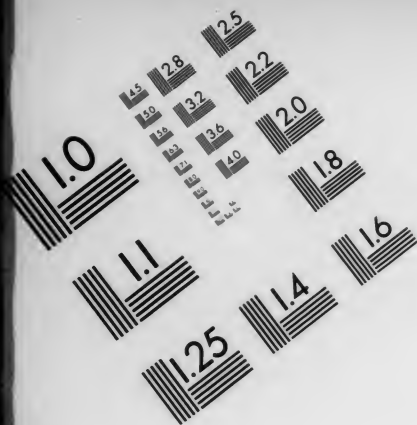

AIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

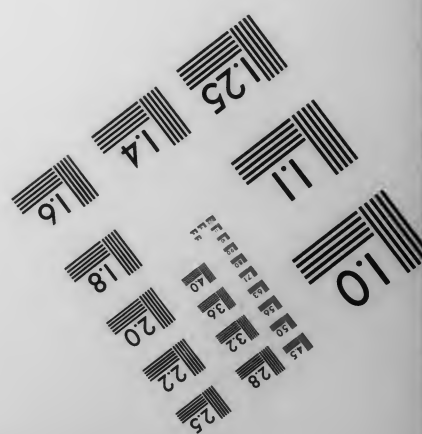
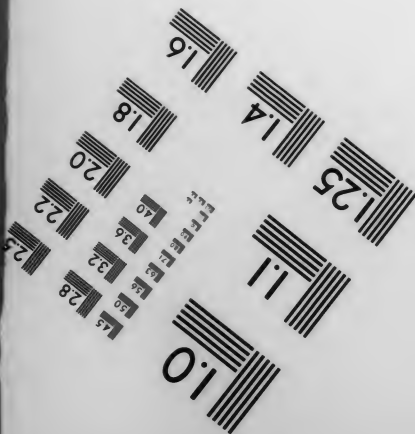
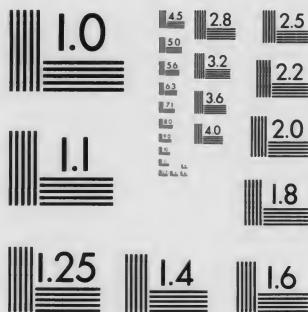
301/587-8202

Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

5680
1.20

No. 6

DE DIGAMMO EIUSQUE USU
APUD HOMERUM ET HESIODUM
CAPITA VI.

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS

IN

ALMA LITTERARUM UNIVERSITATE

FRIDERICA GUILIELMA

AD-

SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

RITE CAPESSENDOS

DIE XIX. M. MARTII A. MDCCCLVI.

H. L. Q. S.

PUBLICICE DEFENDET

AUCTOR

ADOLPHUS SACHS

THURINGUS.

ADVERSARIJ ERUNT:

I. WOLLENBERG, PHILOS. DR.

H. LEUE, PHILOL. CAND.

M. DINSE, PHILOS. CAND.

BEROLINI

TYPIS GUSTAVI SCHADE.

INSTITUTIONES
ARITHMETICAE

CAROLI FRIDERICI AMEISII

PROFESSORIS
ARITHMETICAE

IN
SCHOLA UNIVERSITATIS
ALMA MATERIE
ALMA MATERIE
ALMA MATERIE

ALMA MATERIE
ALMA MATERIE
ALMA MATERIE

CAROLO FRIDERICO AMEISIO

PRAECEPTORI CARISSIMO

SACRUM.

I.

De digammi natura, nomine, signis.

Litteras Graecas ex Oriente advectas Phoenicibus deberi cum Herodotus aliique memoriae prodiderunt, tum ex ipsarum litterarum comparatione luce clarius comparet. Quod quam verum sit etiam littera illa, quam Graeci postea digamma vocaverunt, optime docemur. Etenim cum apud Phoenices sexto alphabeti loco Vau appareat, eundem antiquissimi Graecorum alphabeti locum *Baū* (𐤁𐤁𐤁) obtinet, cui Latinorum et Etruscorum *F* respondet. Cuius rei certissimum argumentum praebet vasculum Etruscum in solo veteris Agyllae repertum, in quo alphabetum hoc Aeolicum vel Doricum depictum est (v. Franz, Elem: epigr. Gr. p. 21):

ABΓΔΕΖ et quae sequuntur litterae.

Ut vero a Phoenicibus Vau (𐤁), sic a Graecis *Baū* leni spiritu labiali pronunciabatur idemque sonabat quod Latinorum et Germanorum *v* vel Anglorum *w*. Littera *F* enim Latinorum quamquam et figura similis est digammo et eodem alphabeti loco conspicitur eandemque apud antiquissimos Latinorum vim, quam digamma Aeolicum, habuisse a Prisciano (I. p. 16. ed. Krehl.) dicitur, postea tamen rem longe aliter se habuisse, nec Latinorum *F*, ut

litteram multo asperiore, Graecorum digammo similem fuisse, et Quintilianus docet, Graeculum quendam vocis, quae est Fundanius, primam litteram dicere non potuisse narrans et ipsa ratio linguae *v* loco digammi adsciscentis. Iam vero si quaeras, quodnam nomen antiquitus digammo fuerit, id *Baũ* fuisse ex grammaticis veteribus discimus, quorum Priscianus (l. p. 20. ed. Krehl.) »*V*, inquit, loco consonantis posita eandem prorsus in omnibus vim habuit apud Latinos, quam apud Aeoles habuit olim digamma i. e. *Vau*, ab ipsius voce profectum teste Varrone et Didymo, qui id ei nomen esse ostendit*; et similiter Scaurus p. 2254 ac Marius Victorinus p. 2461, qui et ipse p. 2468 »Scripseram, ait, vobis *F* Aeolis duntaxat idem valere, quod apud nos *V* cum pro consonante scribitur, vocarique *βαũ* et digamma.« Sed *Vau* postea digamma appellabatur, quod duorum Γ sibi superimpositorum formam gerebat, qualem digammi formam Dionys. Halic. l. 20 his verbis describit: *τοũτο, sc. τὸ δίγαμμα, δ' ἦν ὡσπερ γάμμα διτταῖς ἐπὶ μίαν δρθῆν ἐπιζευγνόμενον ταῖς πλαγαίαις, ὡς Φελένη καὶ Φόναξ, καὶ Φοῖκος καὶ Φανήρ καὶ πολλὰ τοιαῦτα*; id quod ex grammaticis testantur Sergius p. 1827 haec dicens: »Est autem digammos dieta Graecorum eo, quod character eius ex duabus gammis fit;« et Annaeus Cornutus p. 2282: »Est quaedam littera in *F* litterae speciem figurata, quae digamma vocatur, quae duos apices ex gamma littera habere videtur.« Patet igitur digammi nomen non ad sonum, sed ad figuram spectare, et Salmasium de Hellenistica p. 387 perperam statuisse »digamma Aeolicum sonum habuisse duplicis Gamma et ex eo nomen.« Sed varia digammi signa a Graecis posita sunt, quorum haec in titulis repe-

riuntur FFF , posteriore tempore etiam C , velut in tabulis Heracleensibus et in numis Axiorum apud Eckhel. D. N. III, p. 383 sqq., atque inversa figura C in numis Capuae et Nuceriae Osce inscriptis apud Eckhel. l. l. III. p. 387, et recepta numeratione litterali episemi quod vocatur munere fungens (C C C) diu postquam desiit esse *στοιχεῖον*, numero senario indicando inserviebat (v. Boeckh. Oecon. civ. Athen. II. p. 385 sq.). Praeterea autem digammi signum in re musica eum sonum apud Graecos denotavit, quem nos *g* et parvae quidem octavae vocamus (v. Bellermann. »Die Tonleitern und Musiknoten der Griechen.« tab. I.), et octavum alphabeti, ut ita dicam, musici locum obtinuit (ibid. p. 42). Item quid sit quidve denotet *δίγαμμα ἀνεστραμμένον* et *δίγαμμα ἀπεστραμμένον* apud Bellermannum invenies. Sed haec hactenus.

Restat, ut paucis absolvam, quomodo veteres grammatici et Graeci et Latini vocem, quae est *δίγαμμα*, digamma, declinaverint. Ac primum quidem Graeci plerumque τὸ *δίγαμμα* dixerunt, quamquam etiam forma τὸ *δίγαμμον* reperitur apud Alypium rei musicae scriptorem (v. Meibom. not. p. 70). Latini vero et *digamma dixerunt per omnes casus*, ut Priscianus, Alcuinus (v. p. 2083), alii, et *digammon*, *digammi*, ut Macrobius de diff. et societate Gr. Latiniq. verbi p. 714 ed. Zeune, Cassiodorus p. 2292, et *digammos*, *digammi*, ut Terent. Maur. p. 2327, et *digamma*, *digammae*, ut Serv. ad Aen. I, 455. Nos vero, ut ambiguitatem vitemus, si *digamma*, *digammi*, *digammo* dicimus, neminem fore, qui in eo offendat, expectamus.

II.

Digamma, quod vocatur Aeolicum, non soli Aeolicae dialecto tribuendum est, sed in universum antiquo omnium Graecorum sermoni.

Ad hoc demonstrandum cum tituli plurimum valeant, eorum notatu dignissimos hic laudabo; ac primum quidem locum teneant inscriptiones Aeolicae, sequantur Doricae, agmen claudant Ionicae:

1. Digamma in inscriptionibus Aeolicis servatum.

a) in Boeoticis (v. Boeckh. corp. inscr. I. p. 717 sqq. Ahrens. de dial. Aeol. §. 35).

Φυκίας, vulgo *οικίας* n. 1562. 1563. 1564.

Φισοτελλαν, n. 1562. 1563.

Φάρων, nomen proprium viri n. 1569, a. II.

Φελατή, vulgo *Ἐλαιτία*, et *Φελατήν* i. e. *Ἐλαιτιαίῃ*, *Ἰέτια*, vulgo *ἔτια*, *Φίκατι*, v. *εἴκοσι*, ἀπὸ τῶ *Φάστιος* i. e. ἀπὸ τοῦ ἄστιος n. 1569, a. III. — *Φιλαρχιόρτων*, apud Leakium II, 31. (cf. Ahrens. de dial. Dor. in Add. p. 516.) *ἄΦυδός*, n. 1583 in compositis, i. e. *ἄσιδός*: *ἔαφαΦυδός*, *ἀλλαΦυδός*, *κίθαραΦυδός*, *τραγαΦυδός*, *κωμαΦυδός*.

ΒακεύΦα, nomen proprium, n. 1639.

Φυκίας in titulo ab Ernesto Curtio in Mus. Rhen. novo II. p. 107, n. 7. edito.

Φασίνος, ibid. p. 108, n. 8.

Φαστνμειδόντιος in Ulrichsii *Itinere Graeco* vol. I. p. 247.

b) in Eliacis, quas ad Aeolicam dialectum referre non dubitamus:

Φράτρα, *Φαλείσις*, *ἘῦΦαοίσις*, *Ἰέτια*, vulgo *ῥήτρα*, *Ἡλείσις*, *Ἐδαίοις*, *ἔτια*; *Ἰέπος*, *Φάργον* i. e. *ἔργον*, *Ἰέτας* pro *ἔτης*. (C. inscr. n. 11 in monumento foederis ab Eleis et Evaeensibus circa Ol. 50 icti).

2. In Doricis inscriptionibus non minus frequenter digamma conspicitur.

a) in Crissaea antiquissima (C. inscr. n. 1) cuius initium ex accuratiore Ulrichsii apographo (I. p. 31) hoc est: *ἔχοι κλέΦος ἄπιθρον αἰΦεί* (*ἔχοι κλέος ἄφθιτρον αἰεί*).

b) in Argivis:

Φίκα .. n. 18, ubi Boeckhius supplevit *Φίκατι. πεδά-Φοικοι* i. e. *μέτοιχοι*, n. 19.

τωῖ ΔιΦι in galea n. 29, ubi versum senarium esse Boeckhius primus perspexit:

Ταργεῖοι ἀνέθεν τωῖ ΔιΦι τῶν Κορινθόθεν.

c) in Spartanis:

ἔδέδοΦα, vulgo *ἔδήδοκα*, n. 15.

Φίκατι, n. 1511; cf. Boeckh. I. p. 697.

d) in Cretensibus:

Φικαδιονος, nomen proprium, n. 2598.

Φανξίων n. 3050, nomen Vaxiorum, quod in numis apud Eckhel. III. p. 387 *Φαξίων* scriptum reperitur digamma forma paullulum mutata.

Φελχάνος in numo Phaestio (v. Bullet. del Inst. Arch. 1841. p. 61 et p. 174), quod Hesychio est *Γελχάνος*.

e) in Corcyraeis.

Huc pertinent duae imprimis inscriptiones Corcyraeae nostra demum aetate repertae et a Franzio in Ephem. archaeol. anno 1846 n. 48 editae, quarum altera nobis exhibet formas *ΤλασίαΦο* et *πρόξενΦος*, altera *ῥοΦαῖσι*

et *στονόΦεσσαν*. Ex quibus quid lucremur, infra videbimus.

f) Inscriptiones in Magna Graecia repertae haec fere vocabula digammo instructa praebent: *ΑίΦας*, nomen herois, est in vase antiquo, quod descripsit Abeken in *Annali dell' inst. di corr. arch.* Vol. VIII. fasc. II.

Φέριον legitur in votiva quadam securis inscriptione a. 1854 edita in *Ephem. archaeol.* n. 61. ex *Bullet. Napolit.* N. 18. p. 422.

Duarum Heracleensium diversae aetatis tabularum (Corp. inscr. n. 5774 et 5775) prior exhibet: *Φέτος*, *Φέτσος*, *Φέιει*, *Φέιη*, *Φετέων* — *Φεξήκοντα*, *Φεξακάτια* — *Φιδίαν*, *Φιδία* — *ἐγΦηληθίωντι* vulgo *ἐξειληθῶσι* — *Φικατι* —; posterior: *Φικατίδειον* et *Φεικατίδειον*, *Φικατίπεδον*, *Φείκατι*, *Φέξ*, *Φέκτα*. De digammo numerali *Φέξ* eiusque derivatis praefixo Ahrensius (de dial. Dor. p. 43) recte iudicasse mihi videtur, illud cum neque apud alios Graecos, neque in cognatis linguis (Sanser. schasch, Lat. sex, Goth. saíhs) digammi ullum vestigium appareat, recens accessisse contendens.

Denique in tessera Petiliensi (C. inscr. n. 4) reperitur *Φοικίαν*.

3. Inter multas inscriptiones Ionicas una tantum extat, quae vocem quandam digammatam exhibet; in basi enim statuatae in insula Delo repertae haec verba leguntur (Corp. inscr. n. 10):

τοῦ ἀΦυτοῦ λίθου εἰμ' ἀνδριᾶς καὶ τὸ σφέλας.

Versum senarium esse, quod iam Bentleius divinaverat, Boeckhius ostendit. (v. Boeckh. not. ad h. l. et Franz. elem. epigr. Gr. p. 42.)

Digamma igitur littera fuit ab initio omnibus Graecis communis, quod etiam Dionysius Hal. I. 20 testatur, et fuit quidem *στοιχείον τι*, ut Hesychius diserte dicit, nec fides habenda est scholiastae Dionysii in Bekkeri *Anecd.* 777, 15, cuius haec sunt verba: *τὸ εὐρισκόμενον παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι δίγαμμα οὐκ ἔστι γράμμα — ἔχει δὲ τύπον τόνδε· Φ — ὃ προστιθέασιν οἱ Αἰολεῖς ἐκάστη λέξει παρ' ἡμῶν δασυνομένη αὐτοὶ ψιλοῦντες πᾶσαν λέξιν· σύμβολον οὖν παρ' αὐτοῖς ἔστιν ἐκφωνήσεις ἔχον τῆς οἰ καὶ οὐ διφθόγγου etc.*, praesertim cum Trypho grammaticus haudquaquam contemnendus in libro, qui inscribitur *πάθη λέξεων* (*Mus. crit. Cantabr.* Tom. I. p. 34), haec de digammo verba faciat: *προστίθεται δὲ τὸ δίγαμμα παρὰ τε Ἴωσι καὶ Αἰολεῦσι καὶ Δωριεῦσι καὶ Λάκωσι καὶ Βοιωτοῖς· οἶον ἄναξ Φάναξ, Ἑλένα Φελένα, προστιθέασιν δὲ (sic recte Ahrensius scribi vult pro καὶ) τοῖς ἀπὸ φωνηέντων ἀρχομένοις· ἄπαξ δὲ παρ' Ἀλκαίῳ τὸ ῥῆξις καὶ Φρῆξις εἴρηται.* Sed digamma, quamquam littera fuit olim omnibus Graecis communis, senioribus tamen temporibus ita quidem evanuit, ut in alphabeto a Franzio (l. l. p. 25) concinnato ex inscriptionibus, quod inter Ol. 40 — 80 apud Graecos obtinuit, apud Dores quidem et Aeoles etiam tunc appareat, non item apud Iones Atticosque. Iam vero postea cum ne Dores quidem vulgo digammo uterentur, sed alias litteras in locum eius substituerent, atque soli illud scriberent Aeoles, inde factum est, ut grammatici Graeci nomen ei potissimum dederint digammi Aeolici.

III.

Quid veteres de digammo statuerint?

Grammatici Alexandrini quamquam alioquin optime de grammaticis meruerunt, et egregias de Homeri aliorumque poetarum carminibus observationes instituerunt, ad hanc tamen de digammo quaestionem solvendam aut perpauca aut nihil contulerunt, ac ne Aristarchus quidem, criticorum veterum princeps, qualis sit vis digammi perspectum habuit. Is nimirum cum apud Alcmanem aliosque poetas lyricos luculenta digammi vestigia reperisset, apud Homerum tamen nec volam huius litterae nec vestigium animadvertit. Nec vero tale quiddam fieri potuisse arbitror, nisi omnis de digammo Homericum fama prorsus aboleverit. Quod si revera ita fuisse videtur, Alexandrini, ut in etymologica investigatione pariter atque omnes omnino grammatici veteres parum sollertes eo adduci non potuerunt, ut de digammo carminibus Homericis vindicando cogitarent. Digamma igitur ipsis littera fuit ab Aeolibus tantum et Doribus usurpata. Id si statuo, neminem, qui aliter sentiat, futurum esse existimo, et tamen in ipsorum veterum libris hic illic reperiuntur loci, in quibus digamma tamquam pronunciatum et in litteris usitatum omnibus olim Graecis tribuitur. Dionysius enim Hal. I. 20: «*Σύνηθες ἦν, inquit, τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν ὡς τὰ πολλὰ προτιθέναι τῶν ὀνομάτων, ὀπόσων αἱ ἀρχαὶ ἀπὸ φωνηέντων ἐγίνοντο, τὴν οὐ συλλαβὴν ἐνὶ στοιχείῳ γραφομένην. τοῦτο δ' ἦν ὡσπερ γάμμα* etc., et quanam Tryphonis fuerit sententia iam vidimus, quibus addas grave Varronis testimonium, qui de ling. Lat. I. VII

p. 192 (ed. Spengel): «Tempus secundum ver, inquit, quod tum vivere incipiunt virgulta ac vertere se tempus anni, nisi quod Iones dicunt βῆρ.» In quibus si etyma a Varone petita spectas, errasse eum statim intelleges. Sed haec utut sunt, ab Alexandrinis grammaticis profecta esse non possunt, neque affirmare ausim, unde talem illi doctrinam repetierint. Licet vero rectae illius opinionis quasi quaedam fragmenta ad nostra usque tempora pervenerint, nemo tamen, quod sciam, ex veteribus de tali observatione carminibus Homericis adhibenda cogitasse narratur.

Sed ut transeam ad alios grammaticos, quorum plerique digamma pro Aeolico venditant, primum quidem Apollonius Dyscolus digamma nisi Aeolicae dialecto tribuit nulli (v. *περὶ ἐπιγρ.* p. 98. 106. 107) atque adeo Alcmanem, poetam Doricum, propter huius litterae usum *αὐολίζειν* dicit (ibid. p. 136). Scholiasta Dionys. in Bekkeri Anecd. p. 777, 26 memorat «*τὸ παρὰ Βοιωτοῖς καὶ Αἰολεῦσι δίγαμμα*», et p. 778, 9: «*πάντα τὰ στοιχεῖα, inquit, κατὰ πᾶσαν ἔστιν εὑρίσκεσθαι διάλεκτον τὸ δὲ δίγαμμα οὐ, ἀλλὰ παρὰ μόνοις τοῖς Βοιωτοῖς καὶ τοῖς Λάκωσι καὶ τοῖς Αἰολεῦσιν;*» quin Melampus ibid. p. 777, 15 digamma *στοιχεῖον* esse omnino negavit. Alia vide apud Ahrens. de dial. Aeol. p. 30 et 31. Sed multo plura, quam Graeci grammatici, Latini de digammo tradiderunt, ex quibus quae sunt notatu dignissima, ea breviter laudabo. Ac primum quidem Priscianus (p. 546 ed. Putsch. = ed. Krehl. I. p. 21. 22): «*U* vero loco consonantis posita eandem prorsus in omnibus vim habuit apud Latinos quam apud Aeoles digamma *F*; unde a plerisque ei nomen hoc datur, quod apud Aeoles habuit olim *F* digamma, id est Vau, ab ipsius

voce profectum, teste Varrone (apud Gell. N. A. XVI, 17) et Didymo, qui id ei nomen esse ostendit, pro quo Caesar hanc figuram Δ scribere voluit: quod quamvis illi rectum visum est, tamen consuetudo antiqua superavit. Adeo autem hoc verum est, quo pro Aeolico *F* digamma *V* ponitur: quod sicut illi solebant accipere digamma *F* pro consonante simplici, teste Astyage, qui diversis hoc ostendit versibus, ut in hoc versu: *ολόμενος Φελέναν ἐλικώπιδα*, — sic nos quoque pro simplici habemus consonante plerumque *V* loco *F* digamma positum, ut

At Venus haud animo nequiquam exterrita mater
(Verg. Aen. VIII, 370).

Est tamen quando iidem Aeoles inveniuntur pro duplici quoque consonante digamma posuisse, ut *Νέστορα δὲ Φοῦ παιδός*.^a Paulo post: *F* digamma (apud Aeoles est, quando in metris pro nihilo accipiebant, ut *ἄμμες δ' Φεράναν* τό δέ τ' ἄρ' ἔτεο μῶσα λιγαῖα; est enim hexameter heroicus^a; de quo versu v. Giese de dial. Aeol. p. 184 sqq., qui tale Prisciani praeceptum ferri non posse demonstravit. — Et rursus (p. 547). *Sciendum tamen quod hoc ipsum (digamma) Aeoles quidem ubique loco aspirationis ponebant effugientes spiritus asperitatem. Nos autem in multis quidem non tamen in omnibus illos sequimur, ut cum dicimus vespera, vis, vestis. Hiatus quoque causa solebant illi interponere F digamma, quod ostendunt etiam poetae Aeolidae, uti Alcman: καὶ χεῖμα πῦρ τε δάφνον*: et epigrammata, quae egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis, qui stat in Xerolopho Byzantii: *Δημοφάφον, Λαφοκόφον*. Nos quoque hiatus causa interponimus *V* loco digamma *F*, ut Davus, Argivus, pavo,

ovum, ovis, bovis^a (cf. VI, p. 264, ed. Krehl., ubi similiter de hac re loquitur). Priscianum, cum dicit digamma hiatus causa vocibus inseri, vehementer lapsus esse nemo non videt: immo potius, postquam digamma evanuit, hiatus natus est, quem tum vocalium contractione imprimis Attici evitare studebant. Sed ut redeam ad illud, quod Priscianus Caesarem fecisse ait, Caesar ille Claudius fuit (cf. Tacit. Annal. XI, 13. Sueton. Claud. c. 41. Quintil. I, 13), qui cum comperisset Graecam quoque litteraturam non simul coeptam esse absolutamque, ipse novas litterarum formas addidit vulgavitque, ex quibus una est illa Δ pro *v* posita, e. g. *ἄμφια* Δ *ιτ*, *Δι* Δ *ι*, *ιυ* Δ *εντῆτις*^a (v. Vel. Long. p. 2235 et inser. apud Gruterum p. 164. 4, p. 236. 9.). Quae quidem forma, ut contraria Latinarum litterarum sinistrorsum non apertarum indoli ac naturae, statim post mortem eius oblitterata est.

At non solum Priscianus digammi consoni vim agnovit, verum alii quoque grammatici, imprimis Marius Victorinus, cuius p. 2464 haec sunt verba: *Littera U vocalis est, sed eadem obtinet vicem consonantis, cuius potestatis notam Graeci habent F; nostri Vau vocant et alii Digamma. Ea per se scripta non facit syllabam, antea posita autem vocali facit, ut Φάμαξα, Φεκηβόλος et Φελένη*: nos vero qui non habemus huius vocis nomen aut notam, in eius locum, quotiens una vocalis pluresve iunctae unam syllabam faciunt, substituimus *U* litteram^a; similiter idem loquitur p. 2468, et Gellius N. A. XIII, 5, Donatusque ad Andr. Terent. I, 11, quibus addas Diomed. p. 416, Charis. p. 57, Valer. Prob. p. 1507, Paul. Diac. p. 1587, Vel. Long. p. 2222, Scour. p. 2254, Cledon. p. 1882, Alcuin. p. 2083,

Cassiodor. ex Annaeo Cornuto p. 2282, eundem ex Papi-
riano p. 2292 et ex Martyrio p. 2297, et ex Lucio Cae-
cilio p. 2317, Serg. p. 1827, Terentian. Maur. p. 2327,
qui haud pauca vocabula digammo instructa recenset,
Serv. ad Aen. I, 455.

III.

Quomodo recentioribus temporibus de digammo
iudicatum sit?

Ante Bentleium, qui totam hanc de digammo quae-
stionem movit, de eo scripserunt Boubierus, Chishullus,
Reinoldus, Franciscus Wise, neque illi quidem ea, quae
diligentius hic memoranda essent. Bentleius autem cum
primus videret, digamma Homero esse reddendum, in mar-
gine exemplaris cuiusdam Homeri ab H. Stephano editi,
quae ipsi visa sunt, apposuit et postea singularem de hac
re scripsit dissertationem, quae adhuc latens in bibliotheca
collegii Trinitatis Cantabrigiensis in lucem nondum pro-
diit, necdum a quoquam ad hanc lubricam de digammo
quaestionem videtur adhibita fuisse. Nam Heynius, quam-
quam totus a Bentleio hic pendet, exemplar tamen solum
illud editionis Stephanianae accepit quaeque ibi notata
erant excerpit. At haud dubie ipse Bentleius in disser-
tatione illa multa correxit, haud pauca nova attulit,
quaestionem hanc difficillimam si non solvit — id quod
feri tunc non potuit — at certe multo clarius distinctius-
que, quam Heynius, explicuit. Eodem quo Bentleius tem-

pore Dorvillius vir alioquin de antiquitatis studiis optime
meritus similem de digammo concepit sententiam. Is enim
cum in Vanno crit. p. 394 in voce $\xi\theta\epsilon\upsilon$ spiritum aspero
asperiores videret et peculiare quid vocalae \omicron in locis
antea allatis inesse, non nimis facile eam vim aspirationi
tribuendam esse putavit, sed locum hic suum habuisse
digamma Aeolicum coniectura assecutus est, quod non
modo vocalibus, ubi asper spiritus erat, sed etiam ubi
lenis erat praeponebatur; ut $\Lambda\alpha\text{Fox}\acute{o}\text{F}\omega\nu$, unde forte illud
 $\acute{\alpha}\text{F}\upsilon\acute{o}$ (potius $\acute{\alpha}\text{F}\upsilon\acute{o}\tilde{\nu}$) in inscriptione Deliacae lucem accepe-
rit. At ipsa Dorvillii verba indicare mihi videntur de digammo
utpote littera antiquitas ab omnibus Graecis usitata et alpha-
beti quendam locum obtinente neminem ne tantillum quidem
cogitasse. Nec vero Heynius, quamquam Bentleium secutus
digamma carminibus Homericis restituendum esse recte cen-
suit, hic multum profecit, qui nunc hoc nunc illud sta-
tuerit nec constanter de hac re egerit, idcirco recte nota-
tus ab Vossio, modo ne illud obliviscamur ipsum Vossium
digamma furca expellentem vehementer iudicio lapsum esse.
At hoc sane Vossius, licet acerbius quam decebat, tamen
recte in Heynio reprehendit, quod in omnibus desperatis
locis ad digamma provocavit quasi ad daemonem quendam.
Praeterea autem Heynius, quamquam id nonnulli postea
imitati sunt, non recte egit et singula singulorum versuum
verba, ubi digamma neglectum esse censuit, in alium locum
transponens et ad libidinem invitis codicibus mutans,
propterea quod eam digammi esse naturam vidimus, ut
mature in Ionica dialecto interierit. Iam cum auctore
Bentleio talis pugnandi campus apertus esset per Heynium,
qualis multos postea exerciturus erat, G. Hermannus non

solum digammi apud Homerum usum aptis circumscripsit finibus in censura Iliadis ab Heynio editae, sed universe etiam multa egregie observavit. Iam ante Hermannum Dawesius Anglus, licet in Miscellaneis criticis haud pauca bene monuerit, in universum tamen non recte statuisse mihi videtur. Etenim cum digamma non magis quam vel Hebraeorum vel Arabum Vau in Ionica Homeri poemata invehendum esse arbitratur et pro vetustissimo illo digammi elemento **F** spiritum lenem ³ ponit, vehementer errat. Nec minus, ut exemplum afferam, Dawesius fallitur testem illum, quem Quintilianus I, 4, 14 pro Fundanio a Cicerone, cum primam eius vocis syllabam dicere non posset, irrisum esse memorat, digamma Aeolicum pronunciasset pro certissimo affirmans; immo φ Graeculum illum dixisse putaverim, igitur *Phundanium*; unde discimus litteram illam **F**, quae ut Quintilianus XII, 10 ait, paene non humana voce, sed omnino non voce potius inter discrimina dentium efflanda est, Graecis plane ineffabilem fuisse, id quod Terentianus Maur. p. 2401 his verbis confirmat:

•Nos si quando Graecum Φ necesse est exprimi, **P** et **H** simul solemus, non Latinam hanc (**F**) ponere, cuius a Graeca recedit lenis atque hebes sonus; (cf. eund. p. 2388). Sed ut revertar, unde digressus sum, post Dawesium duo apprime Angli, Herbertus Marsh et Payne-Knightius de digammo egerunt. Et ille quidem in libro, qui inscriptus est *Horae Pelasgicae*, postquam nonnulla haud contemnenda attulit et fortasse recte Pelasgis digamma tribuit, Aeolicum **F** idem sonuisse ac Latinam illam litteram, quae locum eius et figuram usurpasset, evincere frustra conatus est, quamquam ipse Annaeus Cornutus p. 2282

in antiquis libellis se reperisse narrat Fotum, *Virgo*: id quod ad antiquissima alphabeti et Graeci et Latini tempora pertinere existimo. Payne-Knightius autem licet nimis audacter non solum digamma Homero reddiderit, verum etiam universum antiquum scribendi morem — id quod fieri nequit — restituere conatus sit, multa tamen optime et ad difficultates expediendas utilissima in Prolegomenis ad Homerum monuit, ut intellegere vix queam, quomodo quis cognatarum Graecae linguarum comparatione, excepta Latina, destitutus talia eruere potuerit. Sub idem fere tempus Thierschius in grammatica Graeca et Buttmannus in libro, qui inscriptus est *Lexilogus*, de digammi apud Homerum usu deque vocibus digammo instructis diligenter inquisiverunt. Sed quoniam omnis de digammo quaestio ea est, quae nisi cognatarum linguarum comparatione solvi non possit, etiam tum demum vera lux digammo affulsit, cum talibus armis instructi Fr. Boppius, Pottius, Benfeius, alii ad hanc rem explanandam se accinxerunt. Ac primum quidem Longardius comparativam linguarum cognatarum grammaticam doctrinae de digammo adhibuit Boppii vestigiis insistens et Ahrensius in libris illis de Aeolica et Dorica dialectis. Iam omnes intellexerunt digamma non esse litteram, quae a Graecis ex libidine, ut hiatus vitaretur, vocabulis inserta esset, et vocabulorum compositiones verborumque flexiones, de quibus antea desperaverant, clare perspectae sunt. Novissimis autem huius saeculi annis tres potissimum viri docti, Hoffmannus, Savelsbergius, Pohlius de digammo scripserunt; et Hoffmannus quidem in Quaestionibus Homericis nimis argute et pusille ut alias, sic hac quoque in re egisse mihi videtur, et perperam plane

ut Heynius omnes locos digammo repugnantes mutare temptavit; Savelsbergius autem et Pohlius cum de digammo in universum multa bene observaverunt, tum digamma locum in carminibus Homericis habere recte statuerunt; nollem tamen Pohlium dixisse digamma et consonantem esse et vocalem, quod ferri non potest. Iam restat, ut paucis commemorem, quid Jacobus van Gent Batavus de digammo meruerit. Is nimirum cum in prima Iliadis rhapsodia, quam Lugduni Batavorum a. 1835 edidit, digamma restitui iuberet, rursus ad exemplum Heynii locos, in quibus digamma neglectum est, mutavit vel, ut ipse opinatur, emendavit, et praeterquam quod non recte hoc fieri apparet, in nonnullis adeo vocabulis, in quibus digamma non conspicitur, ut in *ἄλλομαι* illud perperam adiecit.

V.

De digammi immutationibus eiusque ecthlipsi
sive metathesi.

§. 1.

De digammo in *v* mutato.

Quod Scholiasta ad Pind. Pyth. 2, 52 dicit: *ἐκείνοι* (sc. Aeoles) *γὰρ, ἐὰν ὡς δύο φωνήεντα, μεταξὺ ἐντιθέασιν τὸ v, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀήρ καὶ ἀώς*, id, si diligentius examinaverimus, multum proficiet ad rectum de digammo faciendum iudicium. Ex eo enim colligere possumus, apud Aeoles quoque, digamma, quamquam apud illos solos

semper in litterarum serie legebatur, paullatim in alias litteras transiisse. Digamma vero litteram spirantem labialem inde ab initio in cognatas litteras labiales mutatum esse non possumus non statuere. Ac primum quidem locum tenet *v* littera, quae cum proxime ad digammi sonum accedat, in multis vocibus vicem eius obtinet. Sic *ἀνήρ* et *ἀνώς* l. l.; *Σευήρος* (Severus) Corp. inscr. I. n. 1215. 1216. 1217, *Φλάνια* (Flavia) ibid. n. 1959 apud seriores Graecos; et Gregorius Corinth. de dial. Aeol. §. 37, 5 (p. 611 ed. Schaefer.) *χεῖω, θεῖω, νεῖω*, i. e. *χέFω, θέFω, νέFω* Aeolicas formas esse dicit. Neque alia videtur esse ratio vocabuli *λούειν*, quocum conferas lavere et luere; et *θαῦμα* omnesque illas formas e verbo *θεάομαι* derivatas olim digammo instructas fuisse, quod postea amiserunt, cognatarum linguarum comparatione confirmatur (v. Pott. Etymol. Forsch. I. p. 125); et eodem pertinent *αὔξω* i. e. *ἄFέξω*, quod Gothis est *vahsjan*, nobis *wachsen*, *ναῦς*, Sanscr. *nāvas*, navis, *ἀγανός* i. e. *ἀγαFός*, *παλανός* i. e. *παλαFός* vulgo *παλαιός*, *εὔαθε*, quod apud Homerum II, 340 legitur, i. e. *ἔFFαθε* a radice *Fαθ*, Sanscr. *swād*, *κανάξαις* apud Hesiod. Opp. et Dd. 664 et 691, i. e. *καFFάξαις*, vulgo *καταFάξαις* sive potius *κατάξαις*, *ἀνάτα* Pind. Pyth. 2, 52, quae vox primam syllabam correptam praebet, *ἀμέειν* Pind. Pyth. 1, 86, quod digammo in *β* mutato est *ἀμέειν*, — *ταλαύρινος* E, 289 pro *ταλάFρινος*, de quo Eustath. p. 548, 30: *ταλαύρινος πλεονασμῷ Αἰολικῷ τοῦ v, ὡς ἄρηκτος ἀρηκτος*, quibuscum conferas Schol. Dionys. Thrac. in Bekk. Anecd. 694, 18, et Anecd. Oxon. III, 237, ubi haec leguntur: *ἔθος Αἰολεῦσι τὸ v πλεονάζειν φωνήεντος ἐπιφερομένου ἢ τοῦ ρ· ναός, ναός, ἀώς*,

αὔως, ἐάλωκεν, εὐάλωκεν, ἄρηκτος, αὔρηκτος, ἐρράγη, ἐρράγη. Eundem litterae *v* pleonasmum Aeolicum agnoscunt in aliis vocibus, ut ἀγανός Etym. M. 6, 26, χεῖαντες Greg. Cor. 591, Gram. Meerm. 660; εὐαθε Gram. Meerm. ibid., Eustath. 990, 36, al., νατός Apollon. Dysc. de adverb. 559, 31, Etymol. M. 6, 26, Anecd. Oxon. III, 237, ἴαυχε, ubi digamma aeque atque in εὐκηλος loco suo motum est, Eustath. 1654, 28, qui haec tradit: Αἰολεῖς παρατιθέεντες τὸ *v*, ὡς φησιν Ἀρίσταρχος παρατιθεῖς τὸ ἀτὰρ αὐτὰρ, δαλὸς δανλός (cf. p. 274, 24), ἴαχεν ἴαυχεν, λέγονσιν οὕτω καὶ φάσκω φαύσκω etc.: quibus vocibus addas δεῦω, i. e. δέFω, vulgo δέω, καλαῦροψ, quod Hesychio est καλάβροψ, ut λαῦρα et λαβύρινθος, κάναξ, quod etiam κήυξ et κήξ sonat (p. 479). In omnibus his vocibus *v* vice digammi fungi luculenter apparet, exceptis αὐτὰρ, quod diserto testimonio non Aeolicum, sed κοινὸν esse traditur Anecd. Oxon. I, 67, 11, et φαύσκω, neque est quod mireris de grammaticis pleonasmum Aeolicum litterae *v* sibi singentibus. Huc accedunt multae Hesychii glossae, quas laudare non alienum videtur:

ἀνελλαι, ἄελλαι. ἀνιδετοῦ, ἀφανοῦς. ἀνετῆ, τὸν αὐταετῆ. ἐνειρω, εἴπω. ἐνέθωκεν, εἴωθεν. ἐνάλωκεν, ἐάλωκεν, quod iam supra occurrit. In mediis autem vocabulis *v* pro digammo positum apparet in his glossis:

ζόνιον ἢ ζόνον, θηρίον ἢ ἐρυσίπελας pro ζόFιον, ζόFον a radice ζόF, vivere; φάνος, φανοφόροι, ἱερεῖαι. Αἰολεῖς; et grammat. Meerm. p. 658: ἔνα, ἔνασον, item Gregor. Corinth. p. 354, nec video, cur reprehendi tales formae possint ab Ahrensis de dial. Dor. p. 49. not. 23, quamquam Joann. Gr. de Doride 243, 6 τὸ ἔα, ait, ἔβα,

et Etymol. M. 308, 27: ἔβασον ἀντὶ τοῦ ἔασον, συγχώρησον. οὕτως Συρακούσιοι καὶ Λάκωνες. γέγονε δὲ πλεονασμῷ τοῦ β; et Hesychius: ἔβασον, ἔασον. Συρακούσιοι. Porro, ut ad Hesychium redeam: ὑέσις, ὑεστάκα, ab ἐννυμι, quod erat Fέννυμι, ἴλλη ab radice FέλλF (volvo), v. εἴλω, quod est FέλλFω, ὕλλη, de quo nomine vide infra. Nec minus huc pertinet Λανάγητα in titulo Laconico Corp. inscr. I. n. 1466, vocabulum ab λαFὸς compositum, unde λαFοκόFων, quod Priscianus in epigrammate vetere Byzantii in Xerolopho vidit (I. p. 23 ed. Krehl). — Quae cum sufficere videantur ad demonstrandam hanc digammi mutationem, de nomine ὕλλη, utpote in quo fere omnes digammi mutationes appareant, nonnulla hic addere lubet. ὕλλη enim urbs Lucaniae a Phocaeis ex Ionia fugientibus condita a Romanis Velia appellabatur, et digamma huic nomini inesse a Dionys. Hal. I, 20 diserte traditur, ubi a paludibus, quibus urbs cincta erat, derivatur. Ab Herodoto haec urbs (I, 167) vocatur ὕλλη, a Dionysio Hal. I. I. Οὐέλια, apud Ptolemaeum geograph. III, 1 Οὐέλια, Stephanus Byzantius et Βελέα et Ἐλέα dixit, apud Latinos olim formam, quae est Hestia, in usu fuisse Plinius H. N. III, 5, 10 et Servius ad Verg. Aen. VI, 366 testantur, sed vulgo Veliam dixerunt, ut Cicero ad fam. VII, 19, Philipp. I, 4, Horat. epist. I, 15, 1, alii; denique Strabo VI. p. 252 Ἐλέα.

Iam restat, ut pauca quaedam, quae eadem huc spectare videntur, adiciam. Est enim etiam, ubi digamma in *ou* mutatur sive potius cum sequenti vocali in hanc diphthongum coalescit, veluti in οὐτᾶν, quod apud Lettos sonat wâts, apud Anglosaxones vund, quocum copferas

Latinum vulnus, (cf. Pott, l. l. I, p. 122) et sane tale quid usu venisse ex ipso sermone Homérico intellegitur, ubi vocabulum compositum omitta, quae postea vulgo inserebatur, littera *v*, *ἄουτος* reperitur. Eodem pertinet *οὐρέω*, quod sine dubio cognatum est Sanscr. vocabulo *vāri*, aqua. Unde simul discimus nullam aliam fuisse causam augmenti quod vocant syllabici adhibendi, nisi aut digamma vocibus praefixum aut, quod rarius accidit, aliam litteram prius in talibus verbis pronunciatam. Sed haec pluribus infra videbimus.

§. 2.

De digammo sub *o* latente.

Litteram *o* digammi vice fungi haud paucis exemplis demonstratur. Sic quod Graece sonat *οἶκος*, Latinis est vicus et Sanscr. radix est *wiç*, atque apud Sapphonem fr. 27 (Schneidew. Delect. p. 303) legitur *ξυνφοῖκῆν*; *οἶνος*, vinum, *οἶδα*, quod Aleman fragm. ult. ap. Matth. *οἶδα* dicit, cum Sancr. *vēda* cohaeret et eodem pertinet apud Latinos *videre*. Sed *o*, quamquam in locum digammi substitutum est, postea tamen ubi cum sequenti vocali *i* in diphthongum coaluit, *F* quasi redundans in fronte accepit, et sic ortae sunt formae *Fοῖνος*, *Fοῖκος*, ceterae, quae cum in titulis leguntur, ut n. 1565, tum apud poetas Aeolenses, ut Alcaei fr. 31 (Schn. Del. p. 275). Item *οἶγω* sive *οἶγνυμι* in fronte digamma habuit (v. Pott. l. p. 122), et *οῤάω*, a quo *έώρων*, si quidem recte a Pottio cum Sanscr. radice *wri* et Germanica voce *wara* i. e. custodia comparatur. Alia vocabula, quae *o* loco digammi praebent, sunt *οἶος* i. e. *Fίος*, *οἶσος* i. e. *Fίσος*, *οἶσῶ* sive *οἶσων*

i. e. *Fισῶ* sive *Fίσων*, collato *ἰτέα* i. e. *Fιτέα*, vitex; *Οἴτυλος*, cuius urbis nomen etiam *Βείτυλος* vocatur, de quo Boeckhiius ad inscr. n. 1323 haec adnotavit: «*Βείτυλος* est *Οἴτυλος*, *O* et *B* enim digamma repraesentant. Ptolemaeo est *Βίτυλα*, hodie Bitylo, Vitulo.» Eodem spectant *Ἰλισσῆν*, quod etiam *Βλισσῆν* et *Λισσῆν* pronunciebatur (v. Ahr. de dial. Dor. p. 50), et fortasse *Ἰιλέως*, cuius nominis formam *Ἰλέως* memorant Etym. M. p. 346, 41, Eustath. p. 101, 19 et pluribus p. 650, 45, ubi Hesiodum pro *Ἰιλέα Ἰλέα* dixisse narrat; Hesiodi autem versum servavit Etymol. Gudianum s. v. *Ἰλέως*, ad quem etiam respexit schol. ad Pind. Olymp. 9, 167: *Ἰλιάδα*] *τοῦ Ἰιλέως παιδὸς τοῦ Αἰαντος τοῦ Λοκροῦ· ἀνευ δὲ τοῦ ο εἴρηκε τὸν Ἰλιάδα, ὡς πον φησὶ καὶ Ἡσίοδος*. Stesichorum eandem huius nominis formam usurpasse testatur Eustath. p. 1018. 58. Luculentissimum vero huius digammi mutationis exemplum est *Ἰαξός*, quod et urbis nomen est a Stephano Byzantio commemoratae et fluvii ex Vergil. Bucol. I, 66 noti in Creta insula, atque *o* digammi vicem hic gessisse e numis Axiorum, ubi modo *CAΞΙΩΝ* modo *FAΞΙΩΝ* occurrit, clare patet; cui addas formam *Ἰανις* (in inscr. apud Boeckh. II. p. 401), cuius Siciliae fluminis nomen alibi *Ἰανις* sonat. At non solum initio vocum, verum in mediis quoque *o* digammi loco positum apparet, ut in *Ἰοιδός*, quod olim *Ἰφιδός* sive *Ἰφιδός* sive etiam *Ἰφιδός* sonuisse vel ex Sanscr. verbo *vad*, cui sonandi vel loquendi notio inest, recte colligitur, et in *δοάν* pro *δFήν*, quod testatur schol. Dionys. in Bekk. anecd. p. 949, 20: *τὸ δόαν παρ' Ἀλκμᾶνι Λωρικῶς ὀξύνεται, γερονός οὔτω· δήν, δάν, δοάν*, et Joann. Alex. *Τόν. παραγγ.*

p. 37, 31: τὸ δοᾶν ὀξυνόμενον πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ο, δῆν, δάν, δοάν, grammaticorum more de pleonasmō cogitans. Sed est sane, ubi verborum specie cognatarum linguarum ratione non habita falli possimus; id quod Pohlho accidit, qui cum in dissertatione de digamma scripta plurima vere et non sine fructu monuerit, tamen ὄαρ et ἀαρῖζω et ἀαριστής et ἀαριστύς, voces ex Homero cognitatas, utpote quae a radice ἄρω i. e. *Fάρω* (*Φαραρίσκω*) derivandae sint, ο digammi loco praebere non recte statuit. Nam in ἄρω et similibus verbis nullam digammi sedem fuisse Pottius l. l. I. p. 123 optime docuit. Cautē igitur agendum est quippe in re tam lubrica tantisque difficultatibus impedita, ne quae primo aspectu veritatis speciem praebere videntur, ea arripiamus et venditemus pro veris.

§. 3.

De digamma in ε soluto.

Digamma solutum esse in ε ex multis vocabulis colligere possumus. Huc spectant voces *έέ*, i. e. *FεFέ* (Y, 771), *έοτ* i. e. *FεFοτ* (N, 495), *έός* i. e. *FεFός*, ubi spiritus asper digamma initiale indicat, *έεδνα*, *έείκοσι*, in inscr. *Fίκαυ*, Sanscr. *winçati*, *έεις* (Hes. Theog. 145), *έισος*, *έίσκω*, *έεισάμενος*, *έέλδομαι*, *έέλδωρ*, cuius simplex forma *έλδωρ* apud Homerum non reperitur, *έέλπομαι*, *έειπον*, *έέργω*, *έέρση*, Sanscr. rad. *wrish*, aliae, quibus digamma praefixum fuisse inter omnes constat, licet non ubique ex cognatarum linguarum comparatione id demonstrari queat. At sunt sane voces, ubi, ut Pottius l. l. I. p. 129 praecclare animadvertit, digamma singulis quibusdam dialectis proprium fuisse censendum sit. In eis autem vocabulis,

ubi digamma in ε abiit, praeterea id cavendum est, ne *F* etiamtum pronunciatum esse credamus, cum ε digammi gerit vicem. Quod si observaverimus quamquam in multis vocibus ab ο loco digammi incipientibus neglectum est, tamen non statuemus e. g. *έέργει* digamma cum insit, scribendum esse *έFέργει*. At illud scilicet et *έFεργασόμην*, *έFεργασάμην*, et *FεFεργασμαι* scribendum esse apparet. Nec solum ante vocales digamma in ε solutum est, sed etiam ante liquidam ρ. Quo spectant voces *έρέω*, cuius perfectum tempus *έρηκα* videtur fuisse *FέFρηκα*, et *έρύω*, cui deinde digamma quasi redundans praefigebatur, ut verbum *Fερύω* evaderet, et fortasse *έρσσειν*, si quidem Pottio (l. l. II. p. 167) credimus Latinorum vocem, quae est remus, cum illa comparanti. Neque vero cum digamma vocabulis praefixo litteram σ confundere debemus, quod nisi caverimus, omnia sursum deorsum vertemus. Sic igitur collatis *έεστο είσα* et sedere, *έρω* et serpo, *έπομαι* et sequor, σ potius his verbis tribuemus quam *F*; ac tantum abest, ut digamma in formis [*έπεισόμαι* (Y, 454)] *έείσατο* (O, 415) et *έεισάσθην* (O, 544) inesse censeamus, ut eas, quippe a verbo *ίέναι* derivandas et cum *κίω* coniungendas, kappa initiale abiecissee videre nobis videamur.

§. 4.

Num digamma in ι abierit?

Quantam vim hexameter heroicus in multarum vocum et flexiones et compositiones exercuerit, cum ex aliis rebus intellegitur, tum vero etiam ex hac, de qua agimus, digammi mutatione. Ac primum quidem de terminationibus genitivi primae ac secundae declinationis casus *αο* et *οιο*

dicendum videtur. In terminatione *ao* *F* fuisse vel ex inscriptione illa Coreyraea, ubi *ΤλασίαFo* legitur, patet, et in terminatione *oio* *i* digammi loco positum esse, quod iam Payne-Knigthius Prol. ad Hom. §. 102. p. 47 divi-
naverat, contra Boppium et — *ao* et — *oio* ex Sanscrita genet. mascul. terminatione explicantem iam Duentzerus (die Declination der indogerm. Sprachen, 1839, p. 83) ac Butt-
mannus et Ahrensius in Mus. Rhen. Nov. II. p. 161 recte mihi videntur statuisse. Dicendum igitur nobis erit *τοτο* ortum esse ex *τόFo* (sive etiam *τόFFo*), *αυτότο* ex *αυτόFo*, *ἐμετο* ex *ἐμέFo*, *σετο* ex *σέFo*, *ετο* ex *ξFo*, et *ἴλιου* at-
que *Αἰόλου*, quae voces cur mediam syllabam producant sane est quod mireris, scribantur necesse esse *ἴλιοFo* et *ΑἰόλοFo* sive, quod et ipsum fieri posse puto, omisso *F* *ἴλιο* et *Αἰόλο*, quas formas Buttmannus et Ahren-
sius Homero reddendas esse l. l. bene docuerunt. Digamma autem in formis *τοτο* et similibus geminatum fuisse ex duplicatione et aliarum litterarum et ipsarum labialium colligimus idque ob metrum versus heroici factum esse nemo non concedet. Ac talis hexametri vis etiam con-
spicitur in vocabulis aliter formatis. Sic *θειη*, quod legitur *Z*, 507 ex *θεFFη* natum est, cum digamina in hoc verbo fuisse vel Aeolicum illud *θένω* satis ostendat, et *εαρ*, quod olim haud dubie *FέFαρ* fuit, factum est *ειαρ* i. e. *FέFFαρ* et adiectivum inde derivatum *ειαρινός* i. e. *FέFFαρινός*. Sed haec ipsa vox *εαρ* quot et quantae digammi mutationes paullatim sint factae, bene docet. Primum enim fuit *FέFαρ*, ex quo deinde natum est *FέFFαρ*; sed digammi inter duas vocales omisso, quod saepius factum esse iam vidimus, *Fέαρ* prodiit et postea *εα* contractis in

η Fηρ, quod ipsum abiit in *βηρ* formam ab Varrone commemoratam. Alia huius digammi mutationis exempla sunt: *δλοησι* (*A*, 342) et *δλοιή* (*X*, 5) i. e. *δλοFFησι* et *δλοFFή*, *ειοικυῖαι* (*Σ*, 418) i. e. *FεFFοικυῖαι*, *εἰανός*, (*Π*, 9) i. e. *FεFFανός*, *παλαιός* i. e. *παλαFFός* pro *παλαFός*, unde postea *παλανός* et *παλαβός*, *κλειος* i. e. *κλέFFος* pro *κλέFος* (v. Corp. inser. n. 1); *δειδια* pro *δέδFια*, *δειδοικώς* pro *δεδFοικώς*, *δείρω* i. e. *δέρFω*, unde Suidas *δερβιστήρ* (v. infra) et *δέρρη* Aeoles pro *δειρή* (v. Ahr. de dial. Aeol. p. 59), in quibus vocibus digamma per metathesin loco suo motum vides: porro *νειός* (*γ*, 32), collato Sanscr. *navas* et Lat. *novus*, *φύω*, *ἀλύω* (Etymol. M. p. 254, 17) i. e. *φύFω*, *ἀλύFω*; et fortasse *ζειαι* (*δ*, 604) pro *ζεFFαι*, quod fuit *ζεFαι*, et *λείουσιν* (*E*, 782. *H*, 256) pro *λέFFουσιν* i. e. *λέFουσιν*, *μείλανι* (*Ω*, 79) pro *μέF-
Fανι*, *δειος* pro *δέFFος* i. e. *δέFος*, *ἀδειής* pro *ἀδεF-
Fής* (*ἀδεFής*). Sed quoniam figurae metatheseos ut in digammi factae mentionem feci, eam revera in digammi reperiri et ita quidem, ut e. g. *ξείνος* e *ξένFος*, quod in inscriptione quadam Coreyraea supra allata legitur, ortum sit, infra pluribus videbimus. At est etiam, ubi *i*, quamquam eiusmodi verba digammi instructa sunt, tamen illius vice non fungatur. Huc pertinent formae *ειργαζό-
μην* i. e. *έFεργαζόμην* et omisso digammi, *εεργαζόμην*, quod deinde in *ειργαζόμην* contrahebatur; *εεργασάμην*, *εεργασάμην*, *εια* i. e. *εFFα* etiam tum cum praepositio huic verbo inest (v. Pott. II. p. 71), atque apud Homerum adeo in praesenti *ειάω*; *εἰδιζον* i. e. *έFέδιζον*, *εἶλον* i. e. *εFελον* a rad. *Fέλ*, *εἰσίασα* i. e. *έFέστιασα*, coll. Lat. *Vesta*. Huc autem non cadunt verba *εζω*, *εἶρω*,

ἐλκω, ἐλκύνω, ἔπομαι, ἔρω, ἐρπύζω, quibuscum si comparaveris sedeo, sero, sulcus, sequor, serpo, in eorum formis ἐλκων pro ἔσελκων, ἐρπον pro ἔσερπον, εἰπόμην pro ἔσεπόμην, ubi σ in aoristo secundo ἐσπόμην etiam nunc apparet, ἔεστο et εἶσα pro σέσεστο et ἔσεσα, ἔερμένος pro σεσερμένος ab εἶρω littera σ per metathesin loco suo mota (v. Pott. II. p. 290) — in omnibus igitur his formis litteram σ excidisse recte censebis.

§. 5.

De spiritu aspero digammi defectum indicante.

Quod hic mihi demonstrandum sumpsit, id optime ex paucis exemplis elucebit. Huc spectant ἄγνυμι i. e. *Φάγνυμι*; ἄ*Φέλιος*, ἄ*έλιος*, ἠέλιος, *Φαέλιος* (ap. Sapph. fr. 79), ἄλιος, ἠλιος, ἄμαξα pro *Φάμαξα* (teste Mar. Victor. p. 2461), ἐκάς, ἐκάεργος, εἶλον pro ἔ*Φέλον*, εἶς, εἶμα et ἔννυμι, ἐκών, ἐκηλος, Ἐλένη (teste Mar. Victor. ibid.), ἔσπερος i. e. *Φέσπερος*, vesper; ἰκνέομαι, Ἴκω, i. e. *Φικνέομαι*, *Φικω*, quod verbum apud Sapph. fr. 59 (Schneidew. Del. p. 312) formam *Φίξω* praebet: porro Ἐνετοι, Veneti, οὐ, οἶ, ἔ, ὄς, ἑός, ὄμα pro *Φομα* (vide Thiersch. gr. Gr. §. 153. n. 48). Nec dubitaverim huc referre, quod in tabulis Heracleensibus legitur, *τετραφέτηρις*, similia, non cogitans de quadratarum incuria: postremo ἔρκος, et tamen ἔργω et εἶργω i. e. *Φέργω* et *Φείργω*. Nunc unum tantum habeo, quod addam. Nimirum hic quoque nobis cavendum est, ne festinantius agamus digamma tribuentes eis vocibus, quae abiecta littera sibila spiritum asperum acceperunt. Inter eiusmodi voces referenda sunt: ἄλλομαι, salio; ἄλς, sal; εἶρω, ἔρμα (cf. Ξ, 182), sero; ἔπομαι,

sequor; ἔρω, ἔρπυλλον, serpo, serpyllum; ἔξω, sedeo (cf. Ω, 578) et ἤμαι (cf. Α, 412); ἤμισον, semi (cf. ν, 114); ἴστημι, sisto; ὄλκος, sulcus; ὄλη, sylva (cf. Ξ, 285, ε, 257); ὕπερ, super (cf. Υ, 280), ὑπό, sub (cf. Ο, 275); ὕπνος, syrnos (Gell. N. A. XIII, 9), ἄπνος κ, 84.

§. 6.

De digammi in β mutato.

Hac digammi mutatione utpote in litteram mediam labialem cum nulla sit facilius, saepissime ea facta est. Ac primum quidem hic commemorandus est frequentissimus ille Aeolensium usus ante voces ab ρ incipientes β loco digammi ponendi, de quo etiam veteres grammatici praecepta tradunt, ut Apollonius de adverb. 567, 20, cuius haec sunt verba: μὴ γὰρ ἄλλοτε προστίθενται Αιολεῖς τὸ β πρὸ ρ, εἰ μὴ τὸ δ ἐπιφέροιο κατὰ τὴν ἐξῆς συλλαβὴν ἢ τὸ συγγενὲς ζ ἢ τὸ συμπαθέστερον τ· ἀπαξ γὰρ τοῦ κ ἐπιφερομένον ἢ πρόσθεσις ἐγένετο· διὰ τοῦτο βρόδον φασὶ καὶ βρίζα καὶ βρυτήρες· οὐ μὴν τὸ ῥέω εἶ βρέω φασὶν οὐδὲ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, quibuscum conferas Eustath. p. 222. 3 βράκος vocem ab Apollonio omissam addentem (v. Ahrens. de dial. Aeol. p. 34. not. 9). Sed grammaticos ne hic quidem de β digammi vicem obtinente cogitasse et ipsorum de hac digammi mutatione silentium coarguit et ridicula illa, quam Apollonius adiecit, condicio, qua, nisi δ, τ vel ζ voci alicui insint, β litterae ρ non praepnatur; quamquam idem ille Apollonius non unicuique vocabulo ab ρ incohato β olim praefixum fuisse recte monuit. Aliquanto melius praecipit Priscianus (I. p. 23. ed. Krehl.) haec dicens: »In β solet apud Aeoles

transire digamma, quotiens ab ρ incipit dictio, quae solet aspirari, ut *ῥήτωρ βρήτωρ* dicunt*, quo exemplo etsi Apollonii sententia non refutatur, nonnullis tamen vocibus, ne cum Apollonio faciamus, vetamur; et assentitur Prisciano Ioannes grammaticus, qui hoc fecisse ait Aeoles, ut aspirationem evitarent (*ἵνα ψιλὸν γένηται*). Sunt igitur hae fere voces, quae ab ρ incipiunt, β loco digammi instructae: *βραῖ* i. e. *ῥέα*. *βραΐδιος* i. e. *ῥάδιος*, apud Apoll. de adverb. 567, 20, Hesych., Eustath. 163, 21. — *Βραδάμανθης* ap. Ioann. gramm. 244, 6. — *βραΐδιος*, Sapph. ap. Hephaest. I. p. 43. ed. Gaisford, fragm. 18 et 55 ed. Ahrens. — *βραδανίζει*. *τινάσσει*. Hesych. — *βράκαλον*. *ῥόπαλον*. Hesych. — *βράκος* ap. Theocrit. 28, 11, Ioann. gramm. p. 237a, Eustath. 222, 3. — *βράναι*. *ῥάναι* ap. Gregor. Cor. p. 689 ed. Schaefer. — *βραταγέω* in Hesychii glossa *ἔβρατάγησεν*. *ἔψόφησεν*. — *βρατάναν*, *τορύννην*. *Ἡλείοι*: Hesych. — *βρίζα* ap. Apoll. de adverb. I. I. — *βρήτωρ* ap. Priscianum I. I. — *βρόδον*. Etymol. M. 214, 31, Hesych., Ioann. gr. 244, 6, Apoll. I. I., Gregor. Cor. p. 572, alios. — *βροντίδες*, Etymol. M. 214, 31. — *βροντήρες* ap. Apollon. I. I. et Ioann. gr. 244, 6.

Nec vero solum ante ρ digamma abiit in β , sed omnino ante omnes litteras. Etymol. M. 426, 11 haec verba leguntur: *ἔθος τῆς Ἀωρίδος διαλέκτου τὸ β προσγράφεσθαι ταῖς ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομέναις λέξεσι*. Etymol. Gud. ex Herodiano 114, 12: *γένονε δὲ τὸ βαῖνος πλεονασμῷ τοῦ β κατὰ Λάκωνας· οὗτοι γὰρ τὸ ἰδεῖν βιδεῖν λέγουσι*. (cf. Etymol. M. 257, 52. Suid. s. v. *δεοβιστήρ*. Eustath. 1654, 20). Eundem litterae β usum Aeolicum agnoscit Terentianus Maurus p. 2397 his verbis:

* Quamque *ἴτην* dicunt Aethaei, hanc *βίτην* gens Aeolis; Plura Sappho comprobavit, Aeoles et caeteri; atque Ionibus id tribuit Varro de I. I. V, 2. Fuit igitur β loco digammi ponendi communis omnibus Graecis usus, id quod vel evidentius glossarum serie maximam partem ex Hesychio petitarum probatur. Ex quibus quae plurimum facere mihi videntur ad rem nostram conficiendam, eas breviter hic enumerabo: *ἀάβατοι*. *ἀάατοι* Hesych. i. e. *ἀFάFατοι* sive *ἀFάFFατοι*, duplicato, ut fieri solet, digammi. — *ἀβείδω* Lacones pro *ἀείδω*. — *ἀβέλιον*, *ἥλιον*. *Κρητες*, et *ἀβελίην*, *ἠλιακόν*. *Παμφύλιοι*. *ἥλιος* igitur ab initio fuit *ἠFέλιος* sive *ἀFέλιος* sive duplicato digammi *ἀFFέλιος*, cum α sit prostheticum neque ad radicem vocis quae est *Fέλ* pertineat; et quid digammi in variis Graecorum dialectis factum sit, hoc ipsum vocabulum optime ostendit. Antiquitus enim fuit *ἀFέλιος*, pro quo Cretenses dixerunt *ἀβέλιος*, Pamphylii *βαβέλιος* (Eustath. 1654, 20), Aeoles *Fαέλιος*, ut Sapph. fr. 79, Iones *ἠέλιος* et postea *ἥλιος*, Dores *ἀέλιος* et postea *ἄλιος* spiritu aspero digammi vicem gerente. Aliae apud Hesychium glossae, quae huc spectant, sunt: *βέλα*. *ἥλιος καὶ ἀγγή· ὑπὸ Λακῶνων*. — *βελλάσεται*, *ἠλιωθήσεται*, quibuscum conferas apud eundem *ἔλα*, *ἥλιος*, *ἀγγή* et *ἐλάται*, *ἠλιοῦται*. — *ἀβηδόνα*, *ἀηδόνα*; quae vox cognata videtur cum *ἀείδω*. — *ἀβήρ*, *οἶκημα στοῶς ἔχον*, *ταμείον*. *Λάκωνες*; quod pertinet ad *ἀήρ*, Lesbiace *ἀνήρ*. — *ἀβώρ*, *ἠώς* et *ἀβώ*, *πρωί*. *Λάκωνες*, ubi Lesbii dixerunt *ἄνωσ*. — *αἰβετός*, *ἀετός*. *Περγαῖοι*. Hesych. et Etym. M. 28, 7. Haec vox primum sonabat *ἀFετός*, ex quo ι pro digammi inserto ortum est *αἰετός* et ex hoc digammi similiter ut in *Fοῖκος*,

Φοῖνος, servato aibetós. — ἀκροβάσθαι, ὑπακούειν. Hesych. — βάγιον. μέγα. Hesych. — βάγος, κλάσμα ἄρτου, μάζης ab ἄγνυμι i. e. *Φάγνυμι*; sed quod deinde sequitur καὶ βασιλεὺς καὶ στρατιώτης huc pertinere non posse apparet. — βάζον, κάταξον. — βάδομαι, ἀγαπῶ. Hesych. i. e. ἡδομαι, et βαδύ, quod Elei dicunt pro ἡδύ. Pausanias V, 3: αὐτὸ τὸ χωρίον, inquit, Βαδύ ὀνομάζονσι καὶ ποταμὸν τὸν ζέοντα ἐνταῦθα ὕδωρ βαδὺ ἐπιχωρίῳ φωνῇ. Digamma autem his vocibus praefixum fuisse Sanscr. swâdus nos docet. — βαίκα, βάν· Κρήτες i. e. *Φαίκα*, αἶκα, Hes. — βαίνη, ἕβρις. Hesych. — βαλινιώτης, συνέφηβος· Κρήτες. βάννας, βασιλεὺς παρὰ Ἰταλιώταις. Hesych. pro ἄναξ, *Φάναξ*, quod confirmatur formis *Εὐρυνάνασσα* in titulo Laconico n. 1323 et *Βαναξίβουλος* in titulis Creticis n. 2572 et 2577. — βασκαρίζειν, σκαρίζειν· Κρήτες; sed βα syllaba non praefigebatur, immo longior extitit forma huius verbi ἀσκαρίζειν, cui β pro *Φ* videtur additum fuisse. — βάρηχοι. ἄρνες, et βάρνες pro ἄρνες dictum videtur (v. Ahr. de dial. Dor. p. 45). Deinde ἄριχα, ἄρην πρόβατον, quod Pohlus a nominativo ἄριξ i. e. *Φάριξ* sive potius *Φάρφιξ* derivat et optime cum Lat. vervex etiam berbex et verbex sonante comparat. — βαρρεῖ, ἀπολεῖ. βέρρης, δραπέτης. βέρρειν, δραπετεύειν, pro ἔρω i. e. *Φέρρω*. — βείκας, μακράν, et paullo post βέκας cum eadem interpretatione, et βεκῶς, μακρόθεν, et βεικάσθων, κατ' ὀλίγον προβάς: ἐκὰς igitur et voces inde compositas digamma in fronte habuisse nemo negabit. — βέικατι, εἴκοσι· Λάκωνες. Digamma pro β conspicitur in multis titulis supra allatis. — βειλαρμόστας, βειλάρχας· Ταραντῖνοι, quos Lacones fuisse inter omnes constat. Prior huius vo-

cabuli pars ab εἶλη sive ἔλη, quae vox etiam ὕλη dicitur, derivanda est. Ceterum cf. *Φιλαρχιορτων* in titulo Boeotico supra laudato (p. 4). — βείρακες, ἰέρακες, et βειρακή, ἡ ἄρπακτική, unde *Φίραξ* olim fuisse patet; sed Homero fuit ἴρηξ. — βειρόν, δασύ, quod Homero est ἔριον sive εἶριον. — βεικῆλα, νοχελῆ, ἀχρεῖα· Λάκωνες; haud dubie idem quod ἐκηλος sive εὔκηλος (v. Buttm. Lexilog. I. p. 145). — βεστὸν vel βεττὸν Lacones ἱμάτιον dixerunt, Etymol. M. 195, 44. — βήλημα (quod Salmasius e βέλημα correxit), κάλυμα, φράγμα ἐν ποταμῷ· Λάκωνες: ab εἰλέω deducendum et idem quod εἶλημα. — βηράνθεμον, νόρμισσος· οἱ δὲ *Φηράνθεμον* (quod *Τηράνθεμον* librarii culpa falso scriptum fuisse iam Albertius intellexit) λέγουσι. βῆρ Iones dixisse supra iam vidimus. — βιδεῖν Laconicum dicitur pro ἰδεῖν s. *Φιδεῖν* Etymol. Gud. 104, 12. — βίδεοι vel βίδνοι in inscription. (v. Boeckh. corp. inscr. p. 609. a) Pausaniae (III, 11, 2 et 12, 4) sunt βιδιαῖοι, grammaticis βεῖδιοι (v. Ahr. de dial. Dor. p. 47. not. 15), quod Boeckh. l. l. derivat ab ἰδυιοι. — Βίρις pro Ἰρις, Pausan. (Lacon.) III, 19, 4. — βίσχυν, ἰσχύν, σφόδρα (ὀλίγον)· Λάκωνες; pertinet ad stirpem ἕς (vis). — βινύζω vel βινούζω pro ἰνύζω, quemadmodum pro ἰάχω dici possit βιάχω. — βίωρ, ἕσως, σχεδόν· Λάκωνες. — βοῖνος apud Cretenses dictum videtur pro οἶνος i. e. *Φοῖνος* (v. Ahr. de dial. Dor. p. 47). — βλεέρει, οἰκτεῖρει· Βοιωτοί. — βορθαγορῖσκα, χοίρεα κρέα, καὶ μικροὶ χοῖροι βορθαγορῖσκοι. — βορθία, ὄρθία. — βόρμαξ, quod recte Pohlus scribi vult βόρμιξ, μύρμηξ, et infra ὄρμικας (formica), μύρμηκας. — γαβεργός, ἔργον μισθωτός· Λάκωνες. Nimirum *γαΦεργός* est ὁ τὴν γᾶν (γῆν) *Φεργα-*

ζόμενος, Attice γεωργός. — γραιβία ἢ γραϊτία (potius γραϊφία, eodem quo supra τηράνθεμον legebatur errore), πανήγυρις. Ταραντινοί. — δαβελός, δαλός. Λάκωνες. Eiusdem vocis quae antiquitus fuit δαφελός et δανλός (Eustath. 1654, 27), deinde omisso digamma δαελός et contractis αε in α δαλός (Etymol. M. 246, 35: λέγεται δὲ καὶ δαελός καὶ δαλός παρὰ Σώφρονι), forma δαιελός F per ι redditum ostendit. — ἐβάω pro ἐάω apud Lacones et Syracusanos, Etymol. M. 308, 27. — θαβακός, θακός ἢ θρόνος. — ἔρβως, ἔρως. — λαίβας, ἀσπίδας. Κρηῆτες, i. e. λαιάς a laeva manu, qua scutum gestabatur. — ὀρούβω pro ὀρούω Pamphylii dixerunt, iidem φάβος pro φάος. Eustath. 1654, 20: ἐν δὲ ἐτέρῳ τόπῳ, inquit, λέγει ὁ Ἡρακλείδης τοὺς Παμφυλίους ἄλλως χεῖρειν τῷ β προουθέντας αὐτὸ παντὸς φωνήεντος. τὸ γοῦν φάος φάβος λέγουσι καὶ τὸ ἀέλιος βαβέλιος. οὕτω δὲ φησι καὶ τὸ ὀρούω ὀρούβω λέγουσι καὶ περισπωμένως ὀρουβῶ. — ὦβεα, τὰ ὠά. Ἀργεῖοι, Hesych. (ova). — ἔζωβάδια, ἐνώτια. Λάκωνες, Hesych., derivandum ab οὔς, cui digamma infuisse etiam Α, 109 demonstrari videtur.

§. 7.

Quid de γ loco digammi posito censendum sit?

Iam ad eam digammi mutationem pervenimus, quam utpote grammaticorum errore γ pro digammo (Γ pro F) scribentium vocabulis quasi inculcatam revera factam esse multi negaverunt. Etenim postquam Bentleius Hesychium multas eiusmodi voces afferentem ridiculum hanc ob causam vocavit (in not. ad Dawes. Miscell. crit. p. 319), auctore

illo, ut videtur, non solum Heynius (II. VII. p. 709) de tali grammaticorum errore cogitavit, sed etiam Thierschius (Gr. gr. §. 152. n. 9) ceteroquin tam bene de digammo praecipiens, quibus assentitur Marsh (Hor. Pelasg. I. 4. p. 79). At non est cur possis offendi in tali digammi mutatione, si modo litterarum mutationes in cognatis linguis respicias. Sic apud Latinos *w*, quod ipsis est *v*, nonnumquam abiit in *g* vel *gu*, ut *pinguis* coll. Sanser. *pinvara*, et *ningere*, *ninguere* (nix) ex radice *niv*, quod Gothorum *snaiws* ostendit, pariter atque Graecorum *νίφω* digammo in φ mutato ortum esse nemo negabit (v. Pott. II. p. 121); id quod apud Romanicas gentes adeo increbruit, ut e. g. Francogalli *gaine* pro *vagina* dicant, ubi Itali *guaina*, *goupil* pro *vulpecula*, ubi Itali *golpe* et *volpe*, *guèpe* pro *vespa*, *gàter* pro *vastare* (Itali *guastare*), *givre* pro *vipera*. Adde quod Itali dicunt *guado* pro *vadam*, *guaire* pro *vagire*, *guisa* pro eo, quod nobis est *Weise*, quod quae factiones cis Alpes *Welfen*, *Waiblingen*, eae trans Alpes *Guelfi*, *Ghibellini* vocabantur (v. Jac. Grimm, Gesch. d. deutsch. Sprache p. 207), aliaque similiter multa. Ex quibus exemplis quamvis gamma pro digammo poni potuisse pateat, non tamen cum Hoffmanno (Quaest. Homer. II. p. 9) gamma ut nostrum *w*, i. e. digamma F sonuisse, e. g. *γέντο* ut *νέντο*, censente, quam et ipsius Ahrensii (de dial. Dor. p. 73) sententiam esse video, facere possumus; id enim si staueris, etiam in ceteris digammi mutationibus, qualescumque sint, verum digammi sonum pronunciatum fuisse colligere possis, nec tamen id fieri posse intellegitur. Sed haec satis sunt ad probandam litterarum F et Γ cognationem. Neque vero idcirco Γ et F confundi potuisse negaverim

et multum cautionis adhibendum esse in enumeranda vocabulorum serie, quae γ loco digammi in fronte praebent. Sunt igitur omnibus perpensis hae fere voces, quae ea proprietate gaudent:

Γάδεσθαι, ἡδεσθαι. — Γάδεται, ἡδεται. — Γάδονται, εὐφραίνονται. — Γάκα, ἡδέως. — Γαδύ (sic enim scribendum pro *Γάλα*), *ἀδύ. — Γανδάνειν, ἀρέσκειν. — Γαδεῖν, χαρίσασθαι. — Γαδεῖν, χαίρειν. — Γαδεῶ, χαρά. — Γάσσαν, ἡδονήν. — Γάδιξις, ὁμολογία, cf. ἀδιξις, ὁμολογία παρὰ Ταρανίνοις. — Γάλι, ἱκανόν, pro ἄλις. — Γατάλαι, οὐλαί, sive ὠτειλαί et fortasse cum Ahrensi non *Γατειλαί*, verum *Γατειλαί* legendum. — Γάλιος, παράδεισος. Eiusdem stirpis est Homericum ἄλωή. — Γάλλοι, ἧλοι. — Γέαρ, ἔαρ. — Γέκαλον, ἡσυχον, i. e. *Φέκλον*. — Γεκαθά, ἐκοῦσα. — Γέλαν, ἀγγήν ἡλίου. — Γελοδντία, ἡλιοδυσία. — Γελεῖν, λάμπειν, ἀνθεῖν. — Γέλλαι, τίλαι, i. e. *Φέλλαι*, unde Lat. vellere. — Γελλίξαι, συνειληῆσαι, ab εἰλέω, εἰλίξω, quod Aeolibus *Φελλίξω* videtur fuisse. — Γελίκη, ἐλιξ. — Γέλουτρον, ἔλυτρον ἡγρον λέπτρον, ab ἔλω, ἐλύω, εἰλύω. ου et breve et longum licet Boeoti Laconesque pro \bar{u} et \check{u} (v. Ahr. de dial. Aeol. §. 38, 3. p. 180, 181) dixerint, tamen haec glossa, cum Hesychius *v* in *ου* mutati nulla Boeotica exempla servaverit, Laconica videtur. — Γέμματα, ἱμάτια, i. e. εἴματα. Eiusdem stirpis sunt *Γέστρα, στολή, et Γεστία, ἐνδύσεις, ἱμάτια. — Γέννον, Κύπριοι, καὶ λαβὲ καὶ κάθιξέ. Γένιο. ἔλαβεν, ἀνέλαβεν. — Γέννος, ἀρχαῖος* pro *ἔνος*, in quo digamma fuisse compositum *τετραενής* proclamat et glossa Hesychii, qua φ loco digammi conspicitur, *φέννος, ἐνιαυτός. — Γέντα. κρέα, σπλάγγνα;**

et *Γέντερ, ἡ κοιλία*, i. e. *Φέντερ*, Lat. venter, ideoque *ἐντερα* sunt *Φέντερα* et *ἐντεα* sunt *Φέντεα*. — *Γέργανα, ἐργαλεῖα. — Γέρινθοι, ἐρέβινθοι. — Γερρῶ, ἀπόλωλα. — Γέυς*, ubi Thierschius *γελίς* scribi vult et Pohlus *γελπίς, ἐλπής*, unde *ἐλπω, εὐλπα* certa digammi vestigia prodens. — *Γέτος, ἐνιαυτός, et Γέτορ, ἔτος. — Γήθια, ἡθῆ, i. e. Φήθῆ, quod Ahrensius mutare non debuit in Φήθεα* (v. Boeckh. introd. ad inser. Boeot. §. 4. p. 720). — *Γηλιώμενοι, κατεχόμενοι, i. e. εἰλούμενοι.* (v. Ahr. de d. Dor. p. 54). — *Γῆμα, ἱμάτιον, pro εἶμα. — Για, ἀνθη, i. e. Φία, unde violae. — Γιαρ, ἔαρ, Boeoticum. — Γιλλος, ἐιερόφθαλμος, i. e. ἰλλός. — Γιμβάναι, ζεύγανα, quocum conferas ἱμψας, ζεύξας, Θειταλοί, et ἱμψιος, Ποσειδῶν ὁ ζῦγιος. — Γίν, σοί, ubi Thierschius mavult οἶ. — Γιο, αὐτοῦ. Γοί, αὐτοῦ. — Γίπον, εἶπον. — Γίξαι, χωρῆσαι, i. e. εἶξαι. — Γίς, ἰσχός; et infra *Πισχύν, ἰσχύν*, quod etiam *βίσχυν* sonabat. — *Γισαμένοι, εἰδέναι, ab ΙΣΗΜΙ, unde ἴσασι. Doricum. — Γισόν* (fortasse *γίσγον*), *ἴσον, i. e. ΦίσΦον, unde ἴσος* apud Homerum et *ἴσος* apud Atticos; nec necesse est vel *γισόν* vel *γιστέον* i. e. *ἰστέον* scribamus. — *Γιστία, ἐσχάρα, Doricum. — Γιστῆαι, ἰστουργοί. — Γιστιῶ, παύσομαι, futurum verbi ἰστίξω. — Γιτέα, ἰτέα, vitex. — Γοῖδα, οἶδα. — Γοῖδημι, ἐπίσταμαι. Aeolicum. — Γοῖνος, οἶνος. — Γοίνακες, βλαστοί, i. e. οἰνάδες. — Γοινάρνις, ut *γοιναῦτις* Ahrensius egregie emendavit, οἰνοχόη. — *Γοινέες, κόρακες; apud eundem οἰνάς, γένος κόρακος. — Γοῖτος, ζῦπος, πάθος. — Γολαμός, διαγωγός, fortasse idem quod οὐλαμός. — Γόρτυξ, ὄρτυξ. — Γοχάνα, ἀγκύλη, ἀντιλαβεύς. — Γρῆνον, δέρμα, ubi haec Choerobosci in Anecd. Oxon. II, 188, 9 notatu digna:***

πάσα συλλαβὴ ἀπὸ τῆς γρι ἀρχομένη ἀποστρέφει τὴν εἰ δίφθογγον· οἶον γρίντις ὁ βρραεύς, γρίνος τὸ δέσμα etc., et Eustath. 1926, 55: ὅτι δὲ καὶ σὺν τῷ γάμμα προσπερισπωμένως λέγεται κατὰ τινα γλωσσῶσαν γρίνος, δηλοῖ ὁ τεχνικός ἔνθα λέγει· γρίντις ὁ γριπεύς. Γρίνος igitur, si Eustathium de accentu praecipientem respicimus, Aeolicum fuit. — Γῆ, ἑαντῶ, ἰδίω καὶ ῶ. — His addas ex eodem Hesychio: Γελχάνος, ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν, ut iam Kusterus recte emendavit παρὰ κρισίω (v. supra p. 5).

§. 8.

Num digamma in alias quoque litteras transierit?

Iam restat, ut eas digammi mutationes paucis absolvam, quae partim, cum rarissime reperiantur, incertae evadunt partim nullae sunt. Primum enim ut concedam, φ quippe cognatam digammo litteram et quasi eius aspiratam pro Ϝ usurpari potuisse, id tamen tam raro accidit, ut certum de ea re iudicium facere nequeamus. Unum huius digammi mutationis exemplum in verbo νίφω et vocibus ad hanc stirpem pertinentibus invenisse mihi videor. Etenim radicem huius verbi abiecta littera sibila νιϜ et Gothicum snavis ostendit et Latina stirps niv, unde factum est nix ex more illo g pro w sive v ponendi, genet. nivis. Nec dubitaverim huc referre pronominis tertiae personae formas σφέων, σφέων, σφέων; σφίσι, σφί; σφέας, σφέας, σφέ; σφωίν, σφωέ; σφός, σφέτερος. Nam et Latinae huius pronominis formae suus, sui, sibi, se s initiale ostendunt, et οὐ, οἶ, ξ luculentissima digammi vestigia servant. Habemus igitur in his formis quod plane respondeat Sanscritum swādus, ubi et s et digamma, ut ita dicam, servatum

est. Quibus exemplis addere licet φέννος ex glossa Hesychiana petitum, et, si Deo placeat, φιλίτια, quod etiam φειδίτια et φιδίτια sonabat, ab ἔδω i. e. Ἔδω. At hic de digammo ex veteribus nemo cogitavit neque cogitare potuit quippe cognatarum linguarum comparatione destitutus. Ut vero haec certa videntur, sic contra ex nonnullarum vocum Graecarum comparatione cum Latinis οὐδὲ γρὺν eruere valemus. Nam quominus in vocibus φηγός, φήμη, φραιήρ, φυγή, φώρ, similibus ideo litteram φ digammi vice fungi statuamus, quia cum Latinis fagus, fama, frater, fuga, fur bene congruunt, vel eo prohibemur, quod Latinam litteram f Graecis plane ineffabilem fuisse scimus, neque quae olim fuit Graecae et Latinae litterae Ϝ cognatio ullo potest esse momento. At illud quidem libenter Boppio crediderim (v. Kuhn, Zeitschr. für vergleich. Sprachkunde III. 1. p. 14) affirmanti in linguis Indo-Europaeis v saepe in r transisse et Sanscritum »cvas« eum Latino »cras« comparanti; et Hermannus, qui de dial. ling. Gr. (Opusc. I. p. 131) formis aurarum et ἀνράων collatis litteram caninam digammi fuisse vicariam contendit, recte iudicasse mihi videtur. Quemadmodum vero has digammi mutationes hic illic factas esse affirmare non dubitamus, ita digamma in ϑ et τ abiisse omnino negamus, neque, ut de Herberto Marsh Anglo taceam, intellegere queo, quid Jacobum Grimmium virum summum moverit, ut haec de digammo proferat: »man sieht, dafs das digamma in der regel weht zuweilen aber auch hauchen und einigemal sausen kann« (Gesch. der deutsch. Sprache p. 208). Nam illas, quas ferunt, mutationes aut eo sibi finxerunt, quod, ut exempla afferam, voces ϑήρ et fera, ϑυρίς et

foris, *θέρω* et *ferveo*, *θύμος* et *fumus* perperam coniunxerunt, aut quod corruptas Hesychii glossas, velut *Τηράνθεμον* pro *Φηράνθεμον* huc spectare opinati sunt. Sed de digammi mutationibus haec satis sunt.

§. 9.

De digammi ecthlipsi sive metathesi.

Ut hoc viris doctis probemus, paullo altius repetendum et ad alias aliarum litterarum ecthlipses sive metatheses provocandum videtur. Etenim cum in earundem vel similibus litterarum concursu quiddam insit, quo ne bene pronunciemus, impediamur, eiusmodi litterae aut omnino omittuntur aut in alium locum transponebantur. Quod cum in multis linguis saepenumero factum sit, exempla aliquot, quae ad rem nostram conficiendam plurimum valent, hic laudabo. Ac primum quidem memoranda videtur frequentissima illa ab initio vocum facta ecthlipsis litterae sibilae, cuius unum tantum exemplum *επιτομαι*, sequor, et *εσπόμην*, ubi *σ* per metathesin servatum vides, attulisse sufficit. Deinde vero, quae maxime huc pertinere mihi videtur, est ecthlipsis illa et metathesis litterarum *j* et *s* in verbis saepe nobis occurrens, velut *χαίρω* et *χάρω*, *τένω* et *τένω*, *χείρω* et *χέρω*; *μείζω* et *μέγιω* (v. Pott. II. p. 38), *τέρινα* et *τέρινα*, *κεινός* et *κενός* et *κενός* collato Sanscr. *cūnja* (v. Pott. II. p. 53), *φθείρω* et *φθέρω*, *σπείρω* et *σπέρω*, *εγείρω* ex *εγέρω*, *εστειλα* ex *εστελα*, ubi Aeoles fere semper liquidas duplicabant dicentes *χέρρων*, *κέννος*, *φθέρρω*, *σπέρρω*, *εγέρρω* (v. Ahrens. de dial. Aeol. p. 53 et 54). Adde quod dixerunt *βάιραχος* et *βόραχος*, *κεγχρίνη* et *κέρ-*

χίνη, *δαρθάνω* et *εδραθον*, *κράτος* et *κάρτος*, alia (v. Pott. II. p. 112—114), quod Graeci *νεῦρον*, *παῦρος*, *γαῦρος*, ubi Latini *nervus* et *parvus* (*parum*) et Sanscr. *garwa*, quod etiam in Sanscr. *ra* pro *ar* in voce *brahman* positum videtur, ut *εἶρειν*, et *εἶζειν*, *εἶργον* (*wirken*), de quibus v. Pott. I. p. 250. At omnium maxime huc pertinere mihi videtur Francogallorum ille usus Latinam multorum vocabulorum terminationem — *arius* mutandi et in — *aire*, ut *librarius* in *libraire*, et in — *ier*, ut *Ferrarius* in *Ferrier*, *Vinarius* in *Vignier*. Ecce plane similis cum ecthlipsis tum metathesis. Quae si vere sunt, ut esse quis intellet, haud pauca ex iis colligere licet. Iam vero id quoque nobis succurrit, quod in titulo nuper *Corecrae* reperto singularis quaedam et quae primo obtutu absoni aliquid habere videatur forma vocabuli *ξένος* legitur, nimirum *πρόξενος*. Haec, nisi omnia me fallunt, vera olim huius vocabuli forma fuit, unde postea *ξείνος* per metathesin digammi in *ι* mutati factum est et omisso digammi *ξένος*. Nec iam, credo, mira illa apud Theocritum (VII, 73) forma *Ξενέας* habebit, in quo offendamus. Namque ut e *κενός* formae *κεινός*, *κενός*, *κέννος* ortae sunt, sic e *ξένος* *ξείνος*, *ξενία* (*ξενός*), *ξέννος*; quibuscum conferas *στείρα*, *στερεός*, *στερρός* et *Βορέας*, *Βορράς*, cuius vocis Ionica forma *Βορρής* I, 5 (ubi Porphyrius *Βορρήης* praebet), et *Ψ*, 195 restituenda videtur. Unde proficiscentes *δείδοικα* dicemus ortum esse e *δέδφοικα*, *δείδια* et *δέδφια*, *γονός* et *γονός* transposito digammi et mutato ante liquidam in *v*, quod iam Ahrensium invenisse video (de d. Aeol. p. 57); Aeolice *γόννος*. Quae veterum de hac re sententia fuerit, optime ex Eustath. 1606,

62 disces, ubi haec verba leguntur: *δουρός μὲν προὔπαρχει τὸ δόρν' ὡς γὰρ γόνυ γόννος καὶ μεταθέσει γοννός, οὔτω καὶ δόρν, δόρνος, δουρός.* Porro huc cadunt *ὀλβαχόιον*, vox quaedam Syracusana, quae ab *ὀλαί, δλαί*, mola i. e. *ὀλφαί* mutato digamma in *β* descendit, et quod Suidas s. v. *δερβιστήρ* tradit illam interpretans *τὸ δέσμα παρὰ τὸ δέρος, δερβιστήρ, πλεονασμῷ τοῦ β;* *δερβιστήρ* autem olim fuit *δερβιστήρ* et *δείρω δέρφω*. Huc accedunt *εἴλω, εἰλέω, εἰλύω*, quae olim *φέλφω, φελφέω, φελφύω* erant, et *ἴσος* olim *φίσφος*, si fidem habemus Hesychii glossae: *γίσγον, ἴσον*, et *ἕλη* collata voce *συλνα ἕλη*; et fortasse *μοῦνος* e *μόνφος*.

VI.

De digammi usu apud Homerum Hesiodumque.

§. 1.

Quid de digamma carminibus Homericis Hesiodisque restituendo censendum sit?

Nunc demum postquam satis de digammi natura et mutationibus variis exposuisse mihi videor, de eius in carminibus Homericis usu certiora quaedam statuere licet. Ac primum quidem ex eo, quod iam Pisistrati aetate, qua carmina Homerica litteris consignabantur, ex Ionico alphabeto digamma evanuerat, iam tunc neminem de eo utpote carminibus Homericis restituendo cogitasse efficitur. Nec tamen idcirco quemquam recte contendere puto digamma in carminibus Homericis locum habere non posse, propterea quod quo tempore carmina illa nata sunt, eo digamma ut

sexta omnium Graecorum alphabetorum littera etiam ab Ionibus plene distincteque pronunciabatur. Immo his ipsis causis adducor, ut digamma carminibus Homericis reddendum esse censeam. Quod ut in universum verissimum videtur, ita in singulis locis ne frustra simus in digamma Homero inculcando admodum cavendum est. Nam neque Heynio aliisque, qui omnes locos digamma respicientes mutandos esse rati carmina illa mirum in modum laceraverunt, adstipulari possum neque Vossio aliisque digamma nullum apud Homerum locum concedentibus; et cum alias plerumque, tum hic medio tutissimus ibis. Nam cum et talis sit carminum Homericorum origo, qualis recentissimo demum tempore ab Lachmanno verissime monstrata est, et ea digammi illa aetate natura, quae neque semper suum sibi locum flagitet neque eam litteram iam tunc prorsus obsoletam fuisse demonstret, recte faciemus et restituentes digamma, ubi vera eius extant indicia neque quicquam nisi forte *ν ἐφελκυστικόν* mutandum est, neque quibuscumque in locis neglectum videtur, eos mutantes obtrudentesve eis digamma. Sed quoniam id nobis nondum contigerit, ut antiquum Graecorum scribendi morem restituere possimus, ne apud Homerum quidem illud cuiquam conandum esse existimo; et tamen Payne-Knightius Anglus eius rei periculum fecit eamque constanter, ut Angli solent, ad finem perduxit. At, ut de aliis taceam, vehementer mihi peccasse videtur in digamma etiamtum singulis vocibus restituendo, cum aut omittebatur per ecthlipsin aut per metathesin transpositum in alium locum simul in aliam litteram mutabatur. Id qui facit, in tota Graeci sermonis indole et propria eius virtute magnopere

delinquit. — De Hesiodo idem quod de Homero valet neque est cur pluribus id evincendum videatur.

§. 2.

Quaenam rationes adhibendae sint ad digamma in carminibus Homericis inveniendum?

1. In vocabulis a vocali incipientibus:

A. Digamma statuendum est, ubi brevis praecedentis vocabuli in consonantem desinens syllaba producit non solum in arsi, sed etiam in thesi, e. g. ὄσις οἶ.

B. Digamma locum habet, ubi et longa vocalis et diphthongus, quae praecedunt, non corripuntur, e. g. πόλιν καὶ ἦθεα λαῶν.

C. a) Digamma inest in vocibus, ante quas hiatus reperitur neque umquam per apostrophum vitatur, velut in οὐδέ οἶ.

b) Digamma indicatur ν ἐφελκυστικῶ in fine praecedentis vocabuli omissa, ut δαίε οἶ, quod numquam dicitur δαίέν οἶ.

c) Digammi vestigia prodit littera x in negatione οὐκ omissa, e. g. οὐ οἶ, οὐ ἐ, οὐ ἐθεν.

2. In vocabulis a consonanti incipientibus:

Digamma vocibus inesse ex brevi syllaba praecedente, si fere producit ante vocabulum a simplici consonante incipiens, consequitur. Sic digamma apparet in δεινός i. e. δFεινός, quod brevem vocalem praecedentem producit (v. ind. s. h. v.), itemque in δεῖδω i. e. δFείδω, e. g. ἐμέ τε δείση i. e. δFείση.

3. In vocabulis compositis digamma indicatur

A. eo, quod duarum vocalium in unam contractio diligenter evitatur, ut in *Λυκόοργος, ἐκάεργος*;

B. praepositione cum verbo composita neque ultimam vocalem elidente, ut *ἐπιανδάνει, ἀπόειπε, ἀποαίννται, ἀποαιεῖσθαι*. At habet hoc cautionem, neque digamma confundere debemus cum littera sibila, ut in *ἐπιάλμενος*, similibus.

C. α privativum, cum neque coalescit cum sequenti vocali neque ν adsciscit, digammi vestigia prodit, ut in *ἀεργός* i. e. ἀFεργός, *ἄουτος* i. e. ἄFουτος, *ἀόχλητος* i. e. ἀFόχλητος, pro quo postea *ἀνόχλητος* in usu erat. Sed hic quoque voces, in quibus σ evanuit, ut in *ἄυπνος*, excipiendae sunt.

D. Augmento syllabico saepe indicatur digamma, ut in *ἔειπον, ἔεργον, ἔεργαζόμεν, ἔεργασάμεν*, aliis.

4. Denique conicere licet ibi digammi sedem esse, ubi in mediis vocibus brevis syllaba praecedens producit, ut in *ἔδεισε, παρειπών*.

Haec fere habui, quae de digammi indicibus ex Homero petitis dicerem; unde proficiscentes et, ubi opus videatur, cognatarum linguarum comparatione, quantum fieri potest, utentes voces apud Homerum digammi instructas recensimus.

§. 3.

Recensentur voces apud Homerum Hesiodumque digammi instructae.

A.

ἀάομαι, ἀFάομαι, ἀασάμεν T, 137, ἀάσθην T, 136. ἀάω, ἀFάω, ἄασα φ, 296. 297, ἀάατος Ξ, 271, φ, 91,

χ, 5, i. e. ἀφάφφατος, Attice ἄνατος, ut Aesch. Suppl. v. 356: et tamen neglecto digamma reperiuntur ἄτη T, 91. 129. 136., Ζήν' ἄσατο T, 95. Ab his vocibus secernendum est ἄτος, proprie ἄτος eiusdem stirpis, cuius Lat. satis, satio, Z, 203. X, 218.

ἀγνυμι, φάγνυμι, φάγεν A, 214, ἐφάγη A, 559, ἐφαξε H, 270, συνέαξε A, 114, ἄρματα ἄξω O, 403, cf. ψ, 341. 467. κατὰ νότια φέφαγε op. et d. 532, κανάξαις i. e. καφφάξαις pro καταφάξαις ibid. 664. 691. ἀαγής i. e. ἀφαγής λ, 575.

ἀίνυμαι, ἀποφαίνυμαι N, 262. ρ, 322. μ, 419. ξ, 309. αἰρέω, ἀποιρεῖσθαι A, 230. 275.

ἄλις, coll. Sanscr. vāra, Haufen, a stirpe φαλ. B, 90 ἐνθα ἄλις, cf. I, 137. 279. Φ, 352. Ξ, 122. X, 340. 473. ε, 38, ν, 136. π, 231; ψ, 341. π, 389. ρ, 298.

ἀλλισκομαι, ἀλῶναι, εἴμαρτο ἀλῶναι Φ, 281. ε, 312. cf. M, 172; Ξ, 81. Φ, 495.

ἄναξ, sexcenties, et saepe ν ἐφελκυστικόν huic voci praecedens delendum est. ἀνασσα Ξ, 326. γ, 380. ζ, 149. 175. ἀνάσσω, A, 38. 452. λ, 283. B, 108. 643. Ω, 536. δ, 602. Theog. 403. 883.

ἀνδάνω, A, 24. 378. ἐπιανδάνει H, 407. ἐπιήδανε ν, 16. π, 406. σ, 50. 290 al. ἐήδανε Ω, 25. γ, 143. ἄδων ω, 465. Theog. 926. εὔαδεν i. e. ἐφφαδεν P, 647. πᾶσιν ἐαδότα, proprie φεφαδότα, I, 173. σ, 422.

ἀνήρ. αἰσχιστος δὲ ἀνήρ B, 216. κλέα ἀνδρῶν I, 189. 524. ϑ, 73. cf. E, 874. ἦστο ἀνήρ Scut. Herc. 214. Huc pertinet ἄρην (v. Pott. I. p. 223), cuius digamma conspicitur ι, 438: ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα.

ἄπτομαι, a Sanscr. rad. vap. (v. Benfei rad. Graec. II.

p. 355). εἰφθη N, 543; προτιάπτω Ω, 110. ἄφαπτος, N, 49. 77. Sc. Herc. 75.

ἀραιός. E, 425. Σ, 411. Υ, 37.

ἄριστον (prandium) Ω, 124. π, 2.

ἄρνες. Γ, 310. A, 435. Θ, 131. X, 310.

ἄστυ. ἀνὰ ἄστυ Γ, 245. ϑ, 173. κατὰ ἄστυ B, 803. Z, 331. β, 77. cf. B, 801. Z, 256. I, 589. Ξ, 281. P, 144. Ω, 778. ε, 106. κ, 118. ο, 492. π, 63. ρ, 25. τ, 190. Theog. 91.

A.

δεῖδω i. e. δφείδω, ἐδδειςεν A, 33 i. e. ἐδφειςεν; περιόδειςαν A, 508 i. e. περιόφειςαν, cf. M, 413. ι, 377. Scut. Herc. 98. ἐμέ τε δειση Ω, 116; cf. ι, 236, 396. P, 217: Ἀστεροπαῖόν τε Δεισήγορά ϑ' —. δέος A, 515. ϑ, 563. E, 817. N, 224. Ξ, 387. δειμος A, 37. O, 119. Hes. Scut. 195. — δειλός E, 574. — ἀδδεής Θ, 423 i. e. ἀδφεής. — δεινός i. e. δφεινός Γ, 172. K, 254. 272. Φ, 25. γ, 322. ε, 52. Scut. Herc. 236. Digamma non neglectum nisi Θ, 133: βροντήσας δ' ἄρα δεινόν.

δήν, i. e. δφήν Z, 139. Θ, 126. Υ, 426. β, 36. 296. 397. ζ, 33. ρ, 72. ψ, 690; N, 573; χ, 473. II, 736. ε, 127. δηρόν i. e. δφηρόν I, 415. α, 203.

E.

εἶαρ, εἶαρ, εἶαρνός i. e. φέφαρ, φέφφαρ, φέφφαρινός. τ, 519: καλὸν αἰείδησιν φέφαρος. Op. et d. 475: πολίων φέφαρ. Θ, 307: νοτίησί τε φέφφαρινῆσιν.

εἶάω. v. B, 165. Θ, 428. A, 437. Φ, 596. P, 16. X, 339. ψ, 73. Ω, 17. δ, 805. κ, 536. σ, 420. Digamma mirum in modum neglectum videbis K, 344.

ἔθρονον ἀπερείσια *Fέθνα* Π, 178. μυρία *Fέθνα*, Π, 190. λ, 282. cf. λ, 117. ν, 378. — ἀνάεθνος i. e. ἀνά*F*έθνος, formatum ut apud Hesiodum ἀνάελλπος, I, 146. 288. Ν, 366. — ἔθνω β, 53. ἔθνωτός Ν, 382.

ἔθειρα, *Fέθειρα*.

ἔθω, *Fέθω*. εἴωθα, *FέFFωθα*. Ad eandem stirpem pertinet ἦθος, et fortasse ἔθνος, cuius vocabuli *F* servatum est Β, 87. Α, 595. Μ, 330. Ο, 591. Ρ, 581. κ, 526. λ, 632. ξ, 73.

εἴκοσι, εἴκοσι, i. e. *Fείκοσι*, et *FεFείκοσι*, formatum ut εἰαρινός. Β, 150. 748. Ν, 260. Ο, 678. β, 212. δ, 669. ι, 241. κ, 208. π, 249. ς, 209. *FεFεικοστός* ρ, 327.

EIKΩ, unde imperfectum εἶκον (Σ, 520) i. e. *Fεἶκον*. εἶκα, *FέFοικα* Α, 47. 119. Β, 20. 190. Γ, 158. Ε, 800. Ο, 90. Φ, 600. εἶκτον i. e. *FέFικτον*, cum radix sit *Fικ*, δ, 27; εἶκτην, *FεFίκτην* Scut. Herc. 390. In εἶκτο et ἦκτο quamquam digamma inest, tamen non animadverti. εἰκώς i. e. *FεFικώς* Θ, 194. ν, 222. εἴκειν, Β, 58. Ξ, 478. Σ, 548. α, 411. ι, 190. ω, 273. εἰκνύται Σ, 418 est *FεFFοικνύται*. — Alii loci qui *F* servatum praebent, sunt α, 46. 208. β, 197. γ, 124. 125. π, 202. χ, 196. ω, 446. — Ab *EIKΩ* descendit εἶκελος sive ἴκελος et ipsum digamma instructum κ, 304. τ, 384. Α, 86. ρ, 37. μ, 418. Scut. Herc. 244. Α, 253. Ν, 53. ἐπι*F*εἶκελος Α, 265. Theog. 968. 987. θεο*F*εἶκελος, Τ, 155. γ, 416. — Nec minus hue pertinent composita: ἀ*F*εἰκής Α, 97. 341, ἀ*F*ικῶς idem quod ἀ*F*εἰκῶς Χ, 336. ἀ*F*εἰκειή Ω, 19. ἀ*F*εἰκέλιος Ξ, 84. δ, 244. π, 109. ρ, 357. ἀ*F*εἰκίζω Π, 545. 559. — ἐπι*F*εἰκής Α, 547. β, 207.

εἴκω, cedo, in qua voce multa digammi vestigia ap-

parent, velut αἰδοῦ εἴκων Κ, 238 in versu spondiaco, ubi scribendum αἰδοῦ *Fεἴκων*. cf. Ω, 100. ν, 143. σ, 139. ἀπό*F*εἴκε Γ, 406. ὑπό*F*εἴκε Α, 204. Υ, 266. ὑπό*F*εἴξεν π, 42. ὑπό*F*εἴξομεν Α, 62. ὑπό*F*εἴξω Ο, 211. 227. — ἐπι*F*εἰκτός Ε, 892. Θ, 307.

εἶς Ε, 603. ο, 83. εἶς Theog. 145.

εἰκάς et composita. νῦν δὲ εἰκάς (*Fεκαός*) Ε, 791. cf. ο, 33. μ, 435. ρ, 73. — εἰκάστος i. e. *Fεκαστός*, cuius vocis digamma quamquam Ahrensius negare videtur, tamen luce clarius ex his fere locis apparet: Α, 550. 606. 607. Β, 127. 164. 180. 449. 509. 610. 618. Ε, 37. 878. Η, 100. 175. 185. 215. 371. 424. Θ, 233. 347. 562. Ι, 11. 66. 85. 656. 712. Κ, 68. 166. 432. Α, 76. 706. Ν, 121. 230. Ξ, 87. 111. 507. Ο, 369. 660. 662. Π, 169. 202. 283. 351. 697. Ρ, 215. 222. 226. 552. Σ, 31. 299. 375. Τ, 84. 277. 339. Υ, 44. Χ, 415. Ψ, 3. 26. 58. 95. 203. 374. 497. α, 424. β, 91. 252. 384. γ, 87. 361. 396. δ, 119. 231. 440. 445. 729. η, 229. Θ, 10. 399. ι, 114. 159. 218. 220. 431. κ, 173. 292. 547. λ, 9. 527. μ, 16. 90. 99. 151. 165. 207. ν, 7. 17. 380. 385. ξ, 14. 362. 375. 514. ο, 487. π, 390. ρ, 365. 452. σ, 228. 238. 291. 341. υ, 309. φ, 222. χ, 43. ω, 236. 238. 337. 342. 418. 441. — Theogon. 73. 151. 370. 393. 672. Scut. Herc. 283. — *Fεκάστοδι*, γ, 208. — *Fεκάτεροθε* ζ, 19. λ, 578. — εἰκάεργος i. e. *Fεκά*F*εργος*, Α, 475. — *Fεκηβόλος*, *Fεκηβολία* Ε, 54. *Fεκαηβόλος* Ε, 444. Π, 711. *Fεκατηβελέτης* Α, 75. — *Fεκαμήδη*, nomen proprium Ξ, 6. ν. *Ἐκαμήδη*.

εἰκηλος i. e. *Fεκηλος* et per metathesin digammi εἰ*F*κηλος, vulgo εἰκηλος Ρ, 371. υ, Ε, 759. Ζ, 70. Ο, 194. Ρ, 340. λ, 184. μ, 301. ν, 423. ξ, 91. φ, 259. 289. 309.

ἐκυρός, quae vox ut ἡδύς et σ et *F* abiecit, coll. Sanscr. cva-curja (v. Pott. I. p. 127) et nostro Schwager. Apud Homerum digammi vestigium conspicitur *Γ*, 172: γίλε ἐκυρέ, δεινός τε.

ἐκίων, *Φεκίων* *Α*, 43. γ, 214. δ, 372. π, 95. χ, 351. — ἐκητι, *Φέκητι* ο, 319. Op. et d. 4. τ, 86. υ, 42. — ἀέκων, ἀ*Φέκων* *Α*, 301, et tamen ἄκοντε *Ε*, 366 et sexcenties. ἀ*Φέκητι* *Α*, 667. δ, 504.

ἐλδομαι, *Φέλδομαι*, ἐέλδομαι *Ν*, 638. *Π*, 494. ε, 219. ἐέλδωρ *Θ*, 242.

ἐλεῖν, *Φελεῖν*, *Ε*, 118. 576. *Ο*, 71. *Χ*, 253. γένιο digammi in γ mutato *Σ*, 476. 477. — ἐλωρ, *Φέλωρ* *Ε*, 684. *Ρ*, 667. ἐλώριον, *Φελώριον* *Α*, 4.

ἐλίσσω, *Φελίσσω*, *Θ*, 340. *Σ*, 372. *Φ*, 11. υ, 28. — ἐλιξ, *Φέλιξ* *Ι*, 466, al. — ἐλίκωψ, *Φελίκωψ* *Π*, 569. *Ρ*, 274. — ἀμφιέλισσα, ἀμφι*Φέλισσα*, *Ι*, 683, al.

ἐλπίζ, *Φελπίζ* π, 101. τ, 84. Op. et d. 96. 496. — *Φέλλω*, *Φέλλομαι* *Ι*, 40. 371. *Μ*, 261. *Ν*, 309. *Ρ*, 404. 406. γ, 275. η, 293. φ, 157. ἐ*Φέλλω* *Μ*, 407, quin etiam *ΦεΦέλλω* ψ, 345. ἔολπα, *ΦέΦολπα* β, 275. γ, 375. ε, 379. Op. et d. 473. — ἐπι*Φέλλομαι* *Α*, 545. φ, 126. — ἀ*Φελπής* ε, 408. ἀνά*Φελπτος*, Th. 660.

ἐλω, εἶλω, εἰλῶ, εἰλυγάζω. *Φέλω* *Α*, 409. ἐέλσαι *Φ*, 295. ἐ*Φεῖλον* *Σ*, 447. *Φειλεῖντο* *Φ*, 8. ἐ*Φάλη* *Υ*, 168. 278. ἀλείς, *Φαλείς* *Π*, 403. *Φ*, 571. 607. *Χ*, 12. 47. ψ, 420. ω, 538. *ΦεΦελέμενος* *Σ*, 287. *ΦεΦέλεμεθα* *Ω*, 662. *Φειλυμένος* ξ, 479. εἰλυγάζω, *Φειλυγάζω*, *Υ*, 492. *Φειλυγάζω*, Theog. 692.

ἐννυμι, *Φέννυμι*, ἔσσα, *Φέσσα*, *Φεσσάμην*, ἐ*Φεσσάμην*, ἔσθην, *Φέσω* in ἀμφιέσω (ε, 167), *Φείνω* in καταεῖνω

σαν (*Ψ*, 135), *Φεννύμην*, *Φεῖμαι*, *Φεμῖνος*, *Φεῖμην*, quas formas invenies in his locis: *Α*, 432. *Ε*, 905. *Κ*, 23. *Ξ*, 178. 282. *Ψ*, 803. *Ο*, 389. *Π*, 670. 680. *Σ*, 517. *ψ*, 132. *ψ*, 67. τ, 218. 237. *ψ*, 135. β, 3. υ, 125. δ, 253. 308. ζ, 228. ε, 167. 229. 230. ξ, 320. 341. 396. 516. ο, 338. 368. π, 199. ε, 264. κ, 543. λ, 191. ξ, 514. 529. σ, 361. τ, 72. 327. *ψ*, 115. 131. 142. ω, 227. 250. ἐπι*Φεμῖνος*, *Α*, 149. ι, 214. ἐπι*Φεσσα* υ, 143. κατα*Φεμῖνος* υ, 351. — ἐάνός, *ΦεΦανός*, *Ξ*, 178. *Φ*, 507. ἐάνός, *ΦεΦΦανός* *Π*, 9. — εἶμα, *Φεῖμα*, *Β*, 261. *Ε*, 905. *Χ*, 510. ζ, 58. 64. 111. 214. υ, 218. ξ, 132. ζ, 144. η, 238. 296. π, 182. ξ, 501. φ, 52. — ἐσθής, *Φεσθής*, ἔσθος, *Φέσθος* (vestis) *Ω*, 94. ε, 38. ζ, 74. — κακο*Φεῖμων*, σ, 41. — Apud Hesiodum digamma his locis restituendum est: Op. et d. 124. 221. 253. 534.

ἔπος, εἰπεῖν et voces inde compositae. ἔπος, *Φέπος* *Α*, 108. *Α*, 233. *Α*, 419. *Β*, 109. 361. *Γ*, 204. 398. *Α*, 241. χ, 225. *Α*, 350. *Κ*, 540. β, 272. 304. γ, 226. 230. δ, 370. ζ, 254. ϑ, 194. 408. κ, 246: δύναιο ἔπος, ubi haud dubie *F* pronunciando duplicabatur, κ, 319. λ, 346. ξ, 52. 131. τ, 415. 492. χ, 392. ω, 494. — *Φηδυνέπης*, υ, ἡδυεπής *Α*, 248. — ἀμετρο*Φεπής*, *Β*, 212. — ἀφαμαρτο*Φεπής*, *Γ*, 215. — ἀρτι*Φεπής*, *Χ*, 281. ἀρτι*Φεπέαι* Theog. 29. — εἰπεῖν, *Φεπεῖν* *Α*, 85. 90. 543. *Β*, 271. *Α*, 404. *Ε*, 600. *Ζ*, 75. 86. *Ι*, 313. *Π*, 513. *Σ*, 508. α, 224. β, 31. γ, 19. 227. δ, 204. ε, 313. 338. 355. η, 331. ϑ, 185. ι, 355. λ, 140. υ, 254. π, 151. σ, 166. χ, 249. 367. 373. 431. ω, 256. — Scut. Herc. 116. — ἔειπον, ἐ*Φεπον*, sexcenties. — ἀποεἶπω, ἀπο*Φεῖπω*, α, 373. ἀπό*Φεῖπ'* (ε) *Α*, 515. ἀπο*Φεπεῖν* *Ι*, 309.

ἀποFFειπών, v. ἀποειπών, T, 35. — διαFειπέμεν δ. 215.
— παρFειπών Z, 62. A, 793. O, 404.

ἔργον, Fέργον A, 115. 518. B, 38. 137. 252. 338.
436. 614. Γ, 130. 321. 422. A, 175. 258. 539. E, 92.
303. 429. 757. 876. Z, 324. Θ, 130. 453. I, 128. 595.
K, 39. 289. M, 271. 283. 416. Ξ, 3. 61. II, 392. Σ, 77.
473. T, 131. Ω, 213. α, 377. β, 22. 63. 67. 127. 280.
γ, 261. 265. 275. δ, 694. ε, 67. 243. η, 97. ι, 250. 295.
κ, 98. 223. λ, 246. 374. μ, 373. ν, 289. ξ, 83. 84. ο, 236.
418. π, 107. 111. 144. ρ, 51. 60. σ, 369. τ, 391. 514.
φ, 239. χ, 413. 479. ω, 278. 444. — Theog. 89. 158.
166. 172. 264. 603. 677. 710. (823: ἔργματα.) Op. et d.
123. 229. 236. 252. 438. 442. 519. 547. 771. 777. Scut.
Herc. 34. 165. 297. 313. — ὄβριμοFεργός E, 403. Theog.
996. — ἀFεργός I, 320. ἀFεργία ω, 251. — ταλα-
Fεργός Ψ, 654. — ἐντεσιFεργός Ω, 277. — κλυτο-
Fεργός Θ, 345. — δημοσεργός ρ, 383. — κακοFεργός
σ, 54. κακοFεργία χ, 374. — ἔτωσιοFεργός Op. et d.
409. — ἀμβολιFεργός. ibid. 411.

ἐργάζομαι, Fεργάζομαι Σ, 469. Ω, 733. γ, 435:
χρυσὸν Fειργάζετο. ρ, 321. ν, 72. ω, 210.

ἔρδω, Fέρδω; ἔοργα, Fέφοργα: Ξ, 261. ο, 360.
B, 272. E, 175. Γ, 57.

ἔργω, Fέργω; εἶργω, Fείργω, B, 845. A, 130. E, 89:
ἐFεργμέναι priori F omisso, ut ἐFέρχατο κ, 241. Ψ, 72.
ξ, 73: Fέρχατο. ξ, 411: τὰς μὲν ἄρα Fέρξαν. cf. ι, 427.
— ὄποFέργει Θ, 325. γ, 296. — ἐργάθω, Fεργάθω,
unde ἐFέργαθον E, 147, et Fέργαθον A, 137 et com-
positum συνFεργαθον Ξ, 36 et ἀποFέργαθε Φ, 599.

φ, 221. Ad eandem stirpem pertinent ἔρκος, Fέρκος E, 90,
et ἐρκίον, Fερκίον σ, 102.

ἔρδω, Fέρδω Ionice idem valet, quod vulgo ἄρδω
(v. Buttmann. Lexil. II. p. 169 sqq.); unde ἀπόFερσε
Z, 348, et ἀποFFέρση v. ἀποέρση Φ, 283, et ἀποFFέρ-
σειε v. ἀποέρσειε Φ, 329.

ἔρέω, Fερέω proprie fuit Fρέω, unde Fρητήρ et
Fρητήρ, βρήτωρ, et Fερέω natum est, ut (F) ἐρέσσω,
Fερώω. F apparet A, 182. A, 652. Ψ, 795: μέλεος εἰρή-
σεται i. e. FεFρήσεται αἶνος. — Fρητός, v. ἔητός Φ, 445;
Fρητήρ, v. ἔητήρ I, 443; Fρηθείς v. ἔηθείς v, 322. —
Eiusdem stirpis est εἶρω Fείρω, quod quamquam praes-
entis temporis vice fungitur, tamen, quia radix illa minus
bene in ea perspicitur, primo loco non collocavi: β, 162.
λ, 137. ν, 47.

ἔριον, Fέριον; εἶριον, FέFριον, v. σ, 316.

ἔρομαι, Fέρομαι; ἐρεεῖνω, Fερεεῖνω; v. α, 135. 405.
γ, 77; δ, 137.

ἔρω, Fέρω Θ, 239. I, 364. Σ, 421.

ἔρση, Fέρση; ἔερση, ἔερσήεις (Ξ, 351. Ω, 419), atque
sine dubio etiam Fερσήεις, licet Ω, 757 digamma ne-
glectum sit.

ἐρύω, Fερύω; ἔύω, Fρύω: A, 190. 485. Γ, 271.
A, 530. E, 110. 836. Θ, 21. 23. M, 190. N, 610. Ξ, 76.
79. 496. II, 781. εἰρύσσω Φ, 230 i. e. FεFρύσσω. δ, 666.
780. ι, 99. 194. P, 159. 161. O, 351. — ἐρυσάματα
i. e. Fερυσάματα O, 354. Scut. Herc. 369. — αὔερνον
M, 261 i. e. ἀFFέρνον. — ἔρυσός, Fερυσός I, 503. —
ἔρυστάζω, Fερυστάζω Ω, 755. — ἔρνηρ, Fρνητήρ II, 475.
— ἐρύσατο, α, 6, i. e. FεFρύσατο.

ἑσπερος (vesper), *Ἑσπερος* α, 422. 423. δ, 786. ρ, 191. 305. 306. Op. et d. 550. ἑσπέριος, *Ἑσπέριος* ϑ, 29. ἑταῖρος, *ἑταρος*; *Ἑταῖρος*, *Ἑταρος*: Π, 269. ψ, 137. κ, 225. 320. μ, 335.

ἕτερος, *Ἑτέρος* (cf. Alcaei fragm. 33, 5, Schneidew. Del. p. 277) Η, 418. ι, 302.

ἕτης, *Ἑτής* Ζ, 239. Η, 295. Ι, 464. ΙΙ, 456. 674. δ, 16. ο, 273.

ἕτος, *Ἑτός* Ω, 765. η, 261. ξ, 287. ω, 309. — πενταῖτερος Β, 403. ξ, 419. — εἰνάτετες Σ, 400. γ, 118. Theog. 801. — πεντάτετες γε καὶ ἑξάτετες γ, 115. — ἐπτάτετες γ, 305. — αὐτότετες γ, 322. — τρις Ἑτέος Hes. Op. et d. 171.

ἑτώσιος, *Ἑτώσιος* Χ, 292. Theog. 182.

ἑύς, *Ἑεύς* Ξ, 6. ΙΙ, 57. Ω, 318. 528: ἕτερος δὲ ἑάων. β, 120. ε, 125. ϑ. 215. Theog. 250.

Η.

ἠδύς, *Ἡδύς* Β, 270. Α, 17. Α, 378. Φ, 508. ψ, 784. δ, 746. κ, 519. λ, 27. cf. υ, 69. φ, 376. — ἠδύποτος, *Ἡδύποτος* β, 340. γ, 391. ο, 507. ἀείσατε *Ἡδὺν Ἡέπειαι* Theog. 965. 1021.

ἠθός, *Ἡθός*; ἠθεῖος, *Ἡθεῖος*, υ, ξ, 411, al. Hes. Theog. 66. Op. et d. 66. 166. 220. 523. 697.

ἠίος, *Ἡίος* Ο, 365. Υ, 152. μ, 329.

ἠκα, *Ἡκα* Ω, 508. ρ, 254.

ἠλος, *Ἡλος* in ἀργυρό*Ἡλος*.

ἠνοψ, *Ἡνοψ*, ΙΙ, 408. Σ, 349. κ, 360.

ἠπιος, *Ἡπιος* β, 230. ε, 8. κ, 337.

ἠρα *Ἡρα*, ἐπι*Ἡρα*, ἐπι*Ἡρανος* Α, 578. Ξ, 132. γ, 164. σ, 56. τ, 343.

Ἡρη, *Ἡρη*, quod Pott. I. p. 101 derivat ab ἄερα (aura), coll. rad. wâ, wehen, Goth. vaian, ἄ*Ἡρημ*. cf. Ξ, 197. 263. 329. Ο, 49. 83. 100. 149. Σ, 239. 360. Τ, 106. Υ, 309.

ἠρόιον, *Ἡρόιον* ψ, 126.

ἠχη, *Ἡχή*; ἠχίεις, *Ἡχίεις*; ἠχώ, *Ἡχώ*; ἠχέτης, *Ἡχέτης*. cf. Scut. Herc. 438. Α, 157; δ, 72. Scut. H. 279. 348. Op. et d. 580: καὶ ἠχέτα τέτυξ.

Ι.

ἰάχω, *Ἰάχω*; ἰαχή, *Ἰαχή*. cf. Α, 456. Μ, 144. Ο, 396. ΙΙ, 366. Ο, 275. Scut. Herc. 441. Α, 506. Ε, 302. 343. Α, 463. Ξ, 421. ΙΙ, 373. 785. δ, 454. ι, 392. κ, 323. χ, 81. Scut. H. 451, in quibus locis excepto Α, 463 *Ἰ* pronunciando duplicatur. — ἀΐαχος Ν, 41 i. e. ἀ*ἸἸ*-*Ἰαχος*. At digamma non observatum est Υ, 62: καὶ ἰαχεν, quod producitur propter augmentum, Ε, 860: ἐπίαχον, al.

Iam sequuntur voces, quae ex radice *Ἰιδ* (vid) natae sunt:

1. ἰδον, *Ἰιδον*, εἶδον proprie ἔ*Ἰιδον*, unde omisso inter duas vocales digamma prodiit εἶδον, quod factum est εἶδον, *Ἰεἶδον*. Digamma reperitur his fere locis: Α, 148. 262. 330. Β, 198. 337. Γ, 33. 140. 163. 185. 191. 217. 225. Α, 151. 195. 205. 223. 249. 279. 336. 375. 467. 476. Ε, 221. 241. 475. 596. 599. 725. Ζ, 176. 284. Ι, 373. Α, 243. Ν, 184. ΙΙ, 377. γ, 438. δ, 141. 162. 201. 412. 414. 421. ε, 74. 217. 333. ζ, 113. 126. 166. 199. 306. η, 144. 306. ϑ, 17. 307. 427. ι, 28. 229. κ, 147. 426. λ, 55. 94. 143. 271. 281: καὶ Χλωρον *Ἰεἶδον*. 321. 326. 361. 366. 395. 418. 568. μ, 202. ν, 113. 318. ξ, 29.

120. 382. ο, 164. 432. 505. 532. π, 144. 162. 236. 458. 470. ρ, 9. 215. 239. 315. σ, 176. 246. 269. 320. 337. τ, 380. φ, 112. 159. 336. χ, 34. 60. 320. 383. ψ, 5. 83. ω, 90. 391. — Theog. 575. 581. Op. et d. 9. 21. 265. Sc. Herc. 166. 432. 445.

ἄ*Φιδής*, Scut. Herc. 477. — ἄ*Φιδνός*, Theog. 860, quod et ἄ*Φιδνής* dicitur et ἄ*Φιδνήεις* ab Euphorione ap. schol. Nicand. ther. 288.

2. εἶδομαι, εἶδος, εἶδωλον, composita. *Φείδομαι* Γ, 389. *E*, 785. *I*, 645: ἔ*Φείσαο*. *N*, 69. 98. *II*, 716. β, 401. γ, 372. ν, 352. — *Φείδος* *E*, 787. *P*, 142. 279. λ, 550. *X*, 370. Ω, 376. cf. ε, 213. δ, 14. ρ, 303. 454. Theog. 153. 259. — εἰδάλιμος sine *F* ω, 279. — εἶδωλον, *Φείδωλον* *E*, 449. — θεο*Φειδής* *B*, 623. — ἡερο*Φειδής* *E*, 770. — μυλο*Φειδής* *H*, 270. — ἰο*Φειδής*, *A*, 298.

3. οἶδα, ο digammi vicem gerente, εἰδῶ, εἰδώς, εἶσομαι, ἦδειν. οἶδα, *Φοῖδα* *B*, 192. *I*, 308. *A*, 163. 361. *E*, 406. 761. *K*, 247. *O*, 93. *II*, 50. *T*, 219. α, 53. β, 88. δ, 386. 551. ε, 215. ζ, 176. π, 470. κ, 457. ξ, 119. ο, 112. 211. Theog. 236. Sc. Herc. 355. — *Φίδμεν* *B*, 252. 301. 486. — *Φίστε* *B*, 485. — *Φίσασι* Σ, 420. β, 211. δ, 379. — *Φειδῶ* *A*, 185. 363. *O*, 207. *ψ*, 322. ϑ, 586. τ, 329. 332. — *Φειδείην* *II*, 73. — *Φίδμεναι* *N*, 273. 728. — *Φειδώς*, *Φιδνῖα*: *A*, 218. *I*, 128. 440. *O*, 632. *K*, 360. α, 428. ν, 417. β, 38. 188. δ, 460. 696. ε, 19. 182. η, 157. ϑ, 584. λ, 432. μ, 156. 188. ν, 113. 296. ξ, 288. ο, 557. υ, 287. Theog. 352. 545. 550. 559. 561. — *ΦεΦιδνῖα* *P*, 5. — *Φείσομαι* *H*, 226. Θ, 535. Φ, 392. τ, 501. — *Φήδειν* *A*, 70. *B*, 38. 213. *E*, 64. 326. *N*, 355. α, 337. β, 16. 108. ι, 189. ξ, 433.

Ad eandem stirpem haud dubie pertinet particula ἰδέ, quae, ut Hermanni (in dissert. de Orph. Argonaut. aet. p. 812) verbis utar »plerumque hiatum facit, ita ut non dubitandum videatur, quin digamma in hac voce fuerit.« ἰδέ, *Φιδέ* *B*, 697. *A*, 147. 382. *E*, 3. *Z*, 469. Θ, 162. *K*, 573. *M*, 311. Ξ, 348. Σ, 589. Φ, 351, *X*, 469. γ, 10. δ, 604. λ, 337. σ, 249. ψ, 289. Theog. 19.

[Ἰδῖος, *Φιδῖος*, quam vocem Pindarus in hiatu habet Ol. 13. 47, cuiusque digamma et in tabulis Heracleensibus apparet et in inscriptionibus Boeoticis apud Preller. »Berichte der Sächs. Gesellsch. d. Wissensch.« 2. Dec. 1854. p. 201 et Keil. sched. epigraph. p. 11.]

ἰδρῖς, *Φιδρῖς*; ἄ*Φιδρῖς*; *Φιδρῖτη*; ἄ*Φιδρῖτη*. cf. *I*, 219. *H*, 198. *II*, 359. κ, 231.

ἰδρώς, *Φιδρώς* (ap. Sapph. fr. 2, 13 ed. Schneidew. *Φιδρως*); ἰδρώω, *Φιδρώω* *A*, 27; at ἀνιδρωτί *O*, 228.

ἰημι, *ΦιΦημι* ut *ΦιΦάχω*, *B*, 589. *A*, 75: *Φῆκε*; cf. Ξ, 182. *E*, 434. *O*, 301. 310. *A*, 537. *M*, 68. *N*, 386. 424. *O*, 543. *II*, 382. 396. *Y*, 280. 399. 502. α, 6. γ, 160. 344. ι, 261. ρ, 5. φ, 72. Scut. Herc. 23.

ἰερός, *Φιερός*; ἰρός, *Φιρός*: α, 61. ι, 56. 553. — *Φιερεύω* κ, 524. λ, 32.

ἰκάριος, *Φικάριος* α, 329. δ, 840. λ, 446. π, 435. ρ, 562. σ, 159. 245. 285. τ, 546. υ, 388. φ, 2. 321. ω, 195.

ἰκμάς, *Φικμάς* *P*, 392.

ἰκάνω, ἰκνέομαι, ἰκετήσιος (*Φίξω* Sapph. fr. 59). *Φικάνω* Σ, 424. *Φικετήσιος* ν, 213.

ἰμάς, *Φιμάς* ψ, 201.

ἴλιος, *Φίλιος* *B*, 216. *I*, 305. *A*, 46. *P*, 159. 163. *E*, 210. τ, 125. *Z*, 96. Θ, 131. 561. ϑ, 581. Ω, 383.

β, 172. σ, 252. ΚακοΦίλιος τ, 260. — Υίλος, Φίλος K, 415. Φιλιονεύς Ξ, 501, ν. Υίλιονεύς.

ινδάλλομαι, Φινδάλλομαι Ψ, 460.

ΐον, viola, Φίον, ΦιοΦειδής Theog. 844. Υόλαος, Φιόλαος Scut. Herc. 77. 102. 323. 340. 467; de quo nomine Terentianus Maurus p. 2327:

»Viola flos et nuncupatur, quem Graei vocant ΐον; et Υόλαος ille Violas, crede Marco Tullio.«

Eiusdem stirpis est Ιοδνεαφής, Φιοδνεαφής δ, 135. ι, 426. Ιονθάς, Φιονθάς ξ, 50.

ΐός, Φιός; οϊός, quin etiam Φοϊός, ut ξ, 450. Illud reperitur I, 319. Φ, 569.

ΐσος, Φΐσος, ΐισος: A, 163. Γ, 310. 677. A, 212. E, 438. 459. I, 284. 390. A, 295; Θ, 115. A, 336. M, 436. O, 413. Ψ, 569. α, 324. γ, 290. ξ, 203. σ, 27. — Theog. 126. 524. Op. et d. 350.

ΐσχω, ΐίσχω i. e. Φίσχω, digamma in ε soluto, unde demum ortum est ΦεΦίσχω, ut Γ, 197. E, 181. N, 446. δ, 148. ζ, 152. Θ, 159. ν, 313.

ΐς, Φίς (vis); ΐνός, Φινός; Φΐφι; Φΐνες. A, 38. Theog. 332. 452. H, 269; ι, 538; Ψ, 191; λ, 219. ν, 276; σ, 57. ρ, 443. — Φίφιως E, 556. λ, 108. μ, 322. ψ, 304. — Φιφιάνασσα I, 145. — Φιφιδάμας A, 257. — Φίφιτος P, 306. — Φιφικλής Scut. Herc. 54. — Φινίον E, 73. Ξ, 495.

ΐστωρ, Φίστωρ Σ, 501. φ, 26. Op. et d. 790.

ΐτέη (α), Φιτέη (vitex) κ, 510.

ΐτυς, Φΐτυς A, 486.

ΐρις, Φΐρις Θ, 399. 409. 425. A, 186. 195. 199. O, 158.

168. 172. 200. Σ, 166. 183. 196. 202. Ψ, 201. Ω, 77. 159. Theog. 780. 784.

ΐρος, Φΐρος, AΦίρος, σ, 73. 333. 334.

ΐωή, Φωή A, 276. A, 308. II, 127. Theog. 682.

ΐωκή, Φωκή E, 521. 740.

O.

οΐγω, οΐγνυμι; Φοίγω II, 221. κ, 389. Ω, 455.

οΐδμα, Φοΐδμα Φ, 234.

οΐκος, Φοΐκος locis innumeris; οΐκέω, Φοικέω A, 18. οΐκία, Φοικία N, 664. οΐκέυς, Φοικεύς ξ, 4. οΐκεϊος, οΐκήμιος, Φοικήμιος Op. et d. 455. — φερέΦοικος, Op. et d. 569. — ἄΦοικος, ibid. 625.

οΐμος, Φοΐμος A, 24. ω, 538, si quid ex οΐμησεν pro ἄμησεν posito concludere licet.

οΐνος, Φοΐνος tot locis, quot afferre taedet. Φοινοχόος B, 128. Φοινοχοσέειν B, 127. Φοίνοψ B, 613. Φοινοχοσείν A, 3. Φοινίζομαι Θ, 506. 546. Φοινοποτάζω Y, 84. Φοινοπληθής ο, 406. Φοινοποτήρες Θ, 456. Φοινοβαρείων ι, 374. ἐΦφνοχόει ν, 255. Φοινεύς ν. Οΐνεύς, I, 581. Φοινόμαος ν. Οΐνόμαος, N, 506. — Apud Hes. cf. Op. et d. 570. 583. 620. 722.

οΐμός, Φομός κ, 41. ω, 63.

οΐπλον, Φόπλον β, 430. κ, 404; unde ἄΦοπλος.

οΐρκος, Φόρκος cognatum vocibus ἔργω, ἔρκος (v. Pott. Annal. Berol. 1840. p. 654); ἐπιΦορκος Γ, 279. K, 332. Op. et d. 280. 802. ἐπιΦορκεῖν T, 188.

οΐλαμός, proprie ΦολΦαμός, deinde Φουλαμός (volvo) A, 251. 273. Y, 113. 379.

οΐρος, Φοΐρος, ἐπιΦορος N, 450. ν, 405. ο, 39.

οὐτᾶν, *Φουτᾶν*, ἄΦουτος Σ, 536. Scut. Herc. 157; et tamen ἀνουτητί Χ, 371 et νεούτατος Σ, 536. Scut. Herc. 253.

ὄψ (vox), *Φόψ* λ, 421. μ, 52.

οὐ, οἶ, ε. ξο i. e. *ΦέΦο*, εἶο i. e. *ΦέΦφο*. *Φεῦ* Ι, 377. *Φέθεν*. οἶ, cuius altera forma *Φέφοῖ* (N, 495) fuit, his tantum locis digamma respuit: Ζ, 101. Π, 735. Υ, 282. Φ, 567. ψ, 865. Ω, 53. 72. 113. ζ, 280. η, 325. Op. et d. 524. ξ i. e. *Φέ*, ἐέ (Υ, 171) i. e. *ΦεΦέ*.

ὄς, *Φός*, ἐός, *ΦεΦός*.

P.

ῥάβδος, *Φράβδος*. ω, 2.

ῥέα, *Φρέα* Θ, 179. Υ, 101.

ῥέζειν, *Φρέζειν* (v. Pott. l. p. 250) Δ, 32. Θ, 250. Ι, 357. Α, 727. Σ, 455. ψ, 206. Ω, 370. δ, 690. ε, 102. ϑ, 148. ξ, 251. σ, 15. χ, 46. 209.

ῥήγνυμι et voces inde compositae. ῥήγνυμι, *Φρήγνυμι* Μ, 198. 308. ψ, 673. Ο, 264: ἀπορρήξας i. e. ἀποΦρήξας; similiter Ο, 469. Π, 300. Υ, 63. — Ρ, 751. Υ, 55. — ῥήσσω i. e. *Φρήσσω* Σ, 571. — ῥηκτός, *Φρηκτός* Ν, 323. ἄρρηκτος i. e. ἄΦρηκτος, Ο, 420. ῥήγος i. e. *Φρήγος* Ι, 661. — ῥάκος i. e. *Φράκος* ζ, 178. ξ, 349. 512. τ, 507. — ῥηγμίν i. e. *Φρηγμίν* Α, 437. Π, 67. δ, 430. 449. 575. ι, 150. 169. 547. 559. κ, 186. μ, 6. ο, 499. — ῥηξήνωρ i. e. *Φρηξήνωρ* Η, 228. Ν, 324. Π, 146. — ῥώξ i. e. *Φρώξ* χ, 143. ῥωγαλέος, i. e. *Φρωγαλέος* ν, 438. ρ, 198. σ, 109.

ῥιγέω (frigeo), i. e. *Φριγέω*, unde ῥριγῆσι Γ, 353 et ῥριγῆσι Ο, 436. — ῥιγηλός, *Φριγηλός* ξ, 226.

ῥίζα, i. e. *Φρίζα* Α, 846, unde πρόρριζος Ξ, 415 et τανύρριζος Scut. Herc. 377.

ῥινός i. e. *Φρινός* Ε, 308. Η, 474. Κ, 155. Μ, 263. Ν, 406. Π, 636. ε, 426. μ, 46. χ, 278. Op. et d. 513.

Scut. Herc. 152. — ταλαύρινος Ε, 289, i. e. *ταλάΦρινος*.

ῥίπτω, ῥιπή i. e. *Φρίπτω*, *Φριπή* Μ, 462. Ο, 171.

Τ, 358. ϑ, 192; unde ἀπορρῆψαι Π, 282 pro ἀποΦρίψαι.

ῥίς, *Φρίς* Ξ, 467. ψ, 395. 777. Τ, 39. ε, 456. χ, 18.

ω, 318.

ῥόπαλον, i. e. *Φρόπαλον* Α, 559. ι, 319.

Σ.

σάρξ, i. e. *σΦάρξ* (v. Ahrens. de dial. Aeol. p. 79), ι, 293. λ, 219. σ, 77.

σειώ, i. e. *σΦεύω* eiusdem stirpis, ad quam pertinent voces Germanicae a Pottio l. p. 216 laudatae: sveima (circumferri), svima (Schwindel), svifa (ferri), svif (vibratio); unde επισείων Θ, 230; ἐσσειάντο, Θ, 272; ἐπισσμένονος Ο, 395; ἐσσυμένως Ο, 698, in quibus alterum σ per assimilationem pro digammo positum est; cf. Τ, 382. Ρ, 463. ψ, 198. ι, 385. ω, 466: ἐπὶ τευχέα ἐσσειόντο. Scut. Herc. 344. — ἐπίσσωτρον, ἐπίσσωτρον Υ, 394 fortasse pertinet ad σειώ, σεύω, σούω, Dorice σῶμαι = σοῦμαι.

Ω.

ὠθέω, i. e. *Φωθέω*, fortasse eodem modo natum quo ὠνόμαι, ἐωνοίμην i. e. *ἐΦωνοίμην*, coll. venum. ἔωσε, *ἐΦως* Η, 410. Π, 592: *Φώσαντο*.

ὠλξ, i. e. proprie ἄΦολξ, deinde *Φῶλξ* Ν, 707. σ, 375. Haec vox videtur cum αὔλαξ cohaerere, cuius digamma conspicitur Hes. Op. et d. 441: ἰθεῖαν αὔλαξ ἐλαῦνοι.

Sunt autem haec fere voces, de quarum digammo dubitari potest:

- ἄλιος (irritus), fortasse *Φάλιος*; cf. *A*, 376.
 ἐλαύνω, fortasse *Φελαύνω* a rad. *Φελυ*; cf. *Ψ*, 533.
 Ω, 696.
 ἔλκος, fort. *Φέλκος* (v. Pott. I. 122. 127) Ξ, 130; et
 ἐλκῆω fort. *Φελκῆω* λ, 580.
 εὐδω, fort. *Φεύδω* a Sanscr. rad. vas, (v. Benf. rad. Graec. I.
 p. 300) Ξ, 358. υ, 109.
 ἰαύω, fort. *Φιαύω* ω, 209.
 ὄις, *Φόις* sive potius *Φόφις* *A*, 678: *πώεα Φοιῶν*.
 ξ, 100.
 οἶσομαι, fort. *Φοίσομαι* Ψ, 441.
 ὀπάων, fort. *Φοπάων* *P*, 610. Ψ, 360.
 ὄσσα, fort. *Φόσσα* α, 282. β, 216. Theog. 10.
 ὄσσομαι, fort. *Φόσσομαι* *P*, 381. η, 31. ξ, 219. ψ, 365.
 οὔρον, fort. *Φοῦρον* Ψ, 431.
 οὔλος, fort. *Φοῦλος* i. e. proprie *Φόλφος*, Φ, 536.
 οὔς videtur *Φοῦς* fuisse, si glossae, quae est *ἐξωβά-*
δια, ἐνώτια fidem habemus. cf. *A*, 109.
 υῖός, fort. *Φυῖός* *O*, 522. *P*, 9. 23. 59; sed cf. ibid. 40.
 — Ω, 122. π, 438.
 Denique hae sunt voces, in quibus aliae litterae paul-
 latim obsolectae non confundendae sunt cum digammo:
 ἄδην (satis) σ iniziale videtur habuisse; cf. ε, 290.
 ἄλλομαι (salio); cf. *A*, 532. *H*, 15. ω, 320, et com-
 positum *προαλής* Φ, 262.
 ἔζω (sedeo), ἦμαι; *A*, 412. Ω, 578. ξ, 295: *ἐέσατο*
 = *εἶσατο*.
 ἄλς (sal) in *ἀμφιάλος* α, 386. 395. 401.
 εἶμι, *λέναι* coll. *κίω* kappa videtur abiecisce; cf. *A*, 138.
E, 538. *B*, 87. *P*, 518. ω, 524. φ, 244. Ξ, 8: unde *κα-*
ταῖσατο *A*, 358; *ἐπείσομαι* *A*, 367. *Y*, 454. ο, 504. cf.

- Φ, 424; *εἶσατο* *O*, 415; *εἰσαόσθην* *O*, 544. Ceterum
 v. Pott. I. p. 203.
 εἶρω, sero, unde *ἔερω* ο, 460 et *εερμένον* σ, 296 et
 ερμα, quod hiatum admittit Ξ, 182.
 ἔξ, sex, *E*, 270. Ω, 604. κ, 6.
 ἔπω, sequor, *ἀμφιέπω* *T*, 392.
 ἔχω, cuius vocis σ antiquitus post radicem positum
 fuisse ostendit Pott. II. p. 684; cf. *H*, 217. *P*, 354. *T*, 49.
X, 412; et *συνεοχμός* Ξ, 465, quod etiam *συνοχμός* di-
 cebatur.
 ἦμισυ, semi, υ, 114: *ἐπὶ ἦμισυ*.
 ἴστημι, sisto, τ, 201: *εἶα ἴστασθαι*.
 λίσσομαι gutturalem videtur amisisse, haud dubie γ
 (v. Benf. rad. Gr. II. p. 139); unde fit, ut fere semper
 brevis vocalis praecedens producat: *A*, 379. *E*, 358.
I, 451. 520. 574. Σ, 448. Φ, 368. *X*, 91. Item *λιτανεύω*
Ψ, 196. Est igitur, cur λ geminari possit, et geminatur
Z, 45. *X*, 414. η, 145. κ, 481. λ, 35. ε, 445: *πολίλ-*
λιστος. — Huc pertinet etiam *λιτή*, quod eandem vim
 exhibet *I*, 502. Ceterum gutturalis his tantum locis ne-
 glecta est: *II*, 46. ϑ, 344. λ, 34. μ, 53. ξ, 406.
 ὄνειρος, quod quo spectet, non habeo quod dicam.
 cf. *B*, 8: *οὔλε ὄνειρε*.
 ὄτι et ὄ τι Ψ, 71. κ, 44.
 ὄψομαι, *ἐπιόψομαι* *I*, 167.
 ὕλη i. e. proprie *ὑλφη*, sylva, Ξ, 285. ε, 257.
 ὑπέρ, super, Ψ, 820.
 ὕπνος, *σνπνος*, κ, 68. μ, 372. *ἄπνος*, κ, 84.
 ὑπό, sub, *O*, 275.
 ὄρα (Goth. jér): *παναώριος* Ω, 540.

V I T A.

Ego Henricus Guilelmus Adolphus Sachs, qui Christianam doctrinam evangelicam profiteor, natus a. 1833. d. 24. mensis Novembr. Langulae in vico prope ad Molhusam urbem sito parentibus Ioanne Georgio Sachs et Elisabetha e gente Nippold, quibus superstitibus magnopere gaudeo, postquam scholam, cui pater meus praest, per plures annos frequentavi, inter gymnasi Molhusani, quod auspiciis Haunii floret, discipulos receptus sum. Ibi bonos litterarum magistros nactus, Bierwirthium praecipue et Ameisium etiamnunc Molhusam ornantem cum primae classi adscriberer, iam tunc ita antiquitatis studiis captus eram, ut iis olim me dedere constituerem. Examen igitur scholasticum ubi sustinui, auctore Ameisio Gottingam nobis vicinam et tunc antiquitatis studiis abundantem — heu, quantum nunc distat ab illa! — me contuli. Ibi tum Car. Frid. Hermannii et Frid. Guil. Schneidewini scholas frequentavi, quos mortuos esse graviter doleo. Inde autem Berolinum migravi ac per duos et quod excurrit annos praeceptoribus optimis, imprimis Boeckhio, Hauptio, Trendelenburgio, Curtio usus, quibus viris quantum debeam paucis dicere nequeo, postquam per duo annos seminarii regii philologiae sodalis ordinarius fui, iam in eo sum, ut studia mea academica ad finem perducam.

T H E S E S.

1. Schleiermacherus Platonem in dialogo, qui inscriptus est Phaedo, nihil exponere voluisse contendens, nisi quemadmodum animi vires inter se cohaereant, non recte mihi videtur statuisse. Immo potius animum immortalem esse hic demonstratur.
2. In Platonis Philebo p. 46 D. s. fin. C. Fr. Hermannus ὦν, quo commodam redderet sententiam, bene inseruit.
3. Ahrensium non recte Eleorum dialectum Pseudaeolicam vocasse censeo, cum Strabo (VIII. p. 333) diserte Eleos inter Aeolenses referat.
4. Apud Homerum *I*, 5 (et *Ψ*, 195) Βορρηΐς (et Βορρηῖ) legendum videtur, cum versus hexametri heroici ἀκέφαλοι, qui feruntur, nulli sint.
5. Apud eundem *κ*, 36 et 60, cum eo, quod Faesius annotavit ad defendendam formam Αἰόλου, nihil demonstratur, Αἰόλου i. e. Αἰόλοφο scribendum esse censeo.
6. In Theocrit. id. *I*, 1 et 2 figuram quam vocant ἐν διὰ δνοῖν locum suum non habere, sed τὸ ψιθύρισμα, quippe quod a verbo μελίσδεται pendeat, accusativum esse contendo.
7. Nicolaus Ignarra, qui in libro de Phratriis scripto integrum Quinti Smyrnaei nomen, nimirum Q. Aurelii Alcibiadis invenisse sibi visus est, nisi hariolando id non effecit.

T H E S I S

1. The first part of the thesis is devoted to a general introduction to the subject of the study. It contains a brief history of the subject and a statement of the author's purpose in writing the thesis.
2. The second part of the thesis is devoted to a detailed study of the subject. It contains a critical analysis of the existing literature on the subject and a presentation of the author's own research findings.
3. The third part of the thesis is devoted to a discussion of the author's findings. It contains a comparison of the author's findings with those of other researchers and a discussion of the implications of the findings.
4. The fourth part of the thesis is devoted to a conclusion. It contains a summary of the author's findings and a statement of the author's conclusions.
5. The fifth part of the thesis is devoted to a bibliography. It contains a list of all the books, articles, and other sources used by the author in writing the thesis.
6. The sixth part of the thesis is devoted to an appendix. It contains a list of all the tables, figures, and other material used by the author in writing the thesis.
7. The seventh part of the thesis is devoted to an index. It contains a list of all the words and phrases used in the thesis and the pages on which they appear.